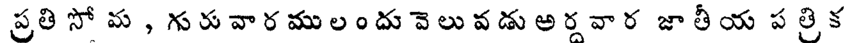
Regd No. N. 45 / M 3813

మా గ్రంథాలు తెప్పించుకొనుడు.
ధరలు తగ్గింపబడినవి
ఉచ్ఛల నాటకం ౮ అణాలు
గయోపాఖ్యానం ౪ ,,
గో. కవుల సంచిక ౧రూపాయి
నిజాం రాష్ట్ర పరిపాలనం ౪ ,,
ఇంకా ఉన్నవి. వివరాలకు
గోలకొండ పత్రికకు వ్రాయండి

గోలకొండపత్రిక

విడిపత్రిక ౦-౧-౨

హిందువుల పండుగలు అను గ్రంథము ప్రతి విద్యావంతుడును చదువవలెను. అందు అపూర్వ సిద్ధాంతములును విజ్ఞానప్రద విషయాలును కలవు. పుటలు ౩౦౦ పైగా పటాలు. వెల ౧ రూ॥ మాత్రమే. గోలకొండ పత్రికాలయం

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

సంపుటము ౧౭ ● హైదరాబాదు దక్కన్ తా. ౪. ౧౯౪౨ చిత్రభాను నిజ జ్యేష్ఠ శు॥ ౧౨ (౨౮-౯-౧౩౫౧ ఫ.) గురువారము ● సంచిక ౧౫

లిబియాలో టోబ్రుకు శత్రువశమైనది

క్రిమియాలో రష్యనులకు ఆందోళన స్థితి

జూను ౧౯, ౨౦, ౨౧, వ తేదులలో వివిధ ప్రాంతములనుండి వెడలిన యుద్ధవార్తలలో గల సంక్షిప్త ముఖ్యవిశేషములు క్రింద తెలుపబడుచున్నవి.

దూర ప్రాచ్యము

చైనా:- దూర ప్రాచ్యములో చైనాయందు జరుగుచున్న యుద్ధమందు ఈసారి జపానీయులు చైనీయులచే మంచి దెబ్బతినినట్లు వార్తలు వచ్చినవి.

జూను ౧౭ వ తేదిన కియాన్సి రాష్ట్రములో జపానీయులు వాన్చిపాలోను, చెన్సియన్ లోను ప్రవేశించి క్వాన్సిన్ వద్ద నీ నదిని దాటి పోటాన్సను, బిటాన్సను ఆక్రమించినవి. ఆక్రమించిన తర్వాత చైనీయ సేనలు ప్రతిఘటించినవి. క్వాన్సిన్ కు సైనుతి దిశగ కియాన్సిని జపానీయులాక్రమించవలెనని చైనీయులు వారలను తరుమకొనిరి. ౧౫ వ తేదిన వాన్చిపో నుండి జపానీయ సేనవదవుగా యాత్ర సాగించెను. క్వాన్సి పడమటికి పోయి జపానీయ సేనలు తరిమి వేయబడినవి. ఇదే రోజు చాంగ్ కాన్ సన్ కిన్ని నీటి వాక్రమించిన జపానీయసేన పూచెన్ చాన్ మీదను, చెన్సు చెన్సు మీదను దెబ్బలను తేసెను. ఒక జపానీయ దళము బెర్జు కియాన్ నదిని దాటుటకై హంకౌ దిక్కు వరకు పోయెను. కాని చైనీయులు దానిని తరుమకొని రమ్మగొట్టిరి. ఆ దేశ సాయంత్రానికి అది చైనీయ సేనలకిక్కడ ప్రవేశించినవి. మరొక చైనీయ దళము వాంగ్ చాంగ్ పాన్ను ఉత్తరానికి పోయి అనేక ముఖ్య స్థానాలనాక్రమించినది. శివాన్ని నను, పూయి చెను అక్రమించిన జపానీయ సేన దక్షిణముగా పోవ యత్నించగా చైనీయుల నిరోధించిరి. నాన్చాన్ పట్టణమును చైనీయులు ముట్టడి చేసియున్నారు. చైనీయ సేనలు లన్ఛ్వాన్ నగర పరిసరాలకు చేరినవి.

చేకియాంగు రాష్ట్రములో చాంగ్షాను నుండి దక్షిణముగా పోవుచుండిన జపానీయ దళము నిరోధించబడినది.

కియాన్సి రాష్ట్రమునుండి చేకియాంగు రాష్ట్రము కు పోవు రైలుబాట ౪౦౦ మైళ్ల పొడవుగలది. అంతదీర్ఘమైన దానిని జపానీయులు తమ పట్టులో ఉంచుకొనలేక పోవుచున్నారని అనుమానించబడుచున్నది. ఎందుకనగా, ఆ రైలుబాట మీద అక్కడక్కడ చైనీయులు దెబ్బతేసిన తర్వాత ఇప్పుడు జపానీయులు చేకియాంగు నుండి తూర్పుగా మాషియాంగ్ సైపునకును, కియాన్సి నుండి పడమరగా నాన్చాంగ్ సైపునకును పోవుచున్నారు.

చేకియాంగు, కియాన్సి, పూకియన్ రాష్ట్రముల వ్యవహిత సరిహద్దు మీద క్వాంగ్ ఫెంగ్ పట్టణపు పరిసరములలో యుద్ధము జరుగుచున్నది. జపానీయుల వశములో క్వాంగ్ ఫెంగ్ పట్టణమున్నది. ఆ పట్టణము నుండి జపానీయులు దక్షిణముగా పూకియన్ రాష్ట్రములోకి పోవ లేచియున్నారు.

క్వాంగ్ టుంగ్ రాష్ట్రములో జపానీ దళము కటి జూను ౧౭ వ తేదిన కాంటన్ నుండి మిన్ నది మీదుగాపోవు చున్నాను మీదికిరాగా జూను ౧౭ వ తేదిన చైనీయులు వచ్చి దానిని వెనుకకు తరిమిరి. వాంగ్ ఫెన్స్ మీద పడుచుండిన మరొక దళముతో చైనీయులు పోరాడుచుండిరి. లుహో పోప సమీపమందు యుద్ధము జరుగుచున్నది.

క్వాన్టను నుండి ఉత్తరముగా పోవుచుండిన జపానీయులు షావోకాను కుదక్షిణమున ౧౫ మైళ్ల దూరమునకు చేరినారు.

హూపే రాష్ట్రమునకును హోనాను రాష్ట్రమునకును మధ్యమందున్న సరిహద్దునకు సమీపమున కొండల లోను, హూపే రాష్ట్రపు పడమటి భాగములోను తీవ్రయుద్ధము జరుగుచున్నది. హూపే రాష్ట్రములో జపానీయ సేనలు లిన్పాటు వద్ద దెబ్బతిని కొన్ని సేనలను తెప్పించుకొని వాటి సాహాయ్యముతో జూను ౧౮ వ తేదిన టిన్సికో మీద పడెను. అక్కడ యుద్ధము జరుగుచున్నది.

ఇక విమానదాడుల సంగతి జపానువారి విమానాలు జూను ౧౯ వ తేదిన పూకియన్ రాష్ట్రములో నిమికోవది మధ్యాకము మీదను పూచౌ మీదను బాంబులను వేసినవి.

బర్మా-బర్మాలో ఇంకను పోరాడుచున్న కొన్ని చైనీయ సేనలకు భారతదేశములో ఒక గుప్త విమానాశ్రయమునుండి అమెరికను విమానాలు అవసరమైన సామగ్రులను తీసికొనిపోయి వదలుచున్నవి.

బ్రిటిషువారి విమానాలు బర్మాలోని అక్యాబు మీద జూను ౧౭, ౨౦ తేదిన చిన్విను నదీ తీరపు సమీపమందు హోమాలిన్ మీదను ౨౦ వ తేదిన మధ్యబర్మాలో మాగ్వే మీదను బాంబులను వేసినవి.

భారతదేశము - భారతదేశంలో అమెరికా సేనలు వచ్చియున్నవి గదా- వాటి నాయకుడగు బ్రిగేడియర్ జనరల్ బ్రాడీగారు కరాచిలో జూను ౨౧ వ తేదిన రోటరీక్లబ్బు వారు చేసిన సాంవత్సరిక విందులో ఉపన్యసించుచు ఇట్లు చెప్పినారు. "మేమిక్కడకు ఇండియాలో నుండుటకు ధనార్జనగాని, రాజకీయ ప్రయోజనము గాని ఉద్దేశ్యము కాదని కల్నల్ జాన్సన్ గారు చెప్పిన మాటలు నేను కూడ చెప్పుచున్నాను. సంయుక్త జాతుల యుద్ధ ప్రయత్నాలకు తోడ్పడుటకు మాత్రమే అమెరికా వారి సేనలు ఇక్కడికి వచ్చియున్నవి. సైనికులు నాటకశాలలో గుంపులుగా చేరుచున్నారు. హోటళ్లలో స్థానాలన్నిటిని వారలాక్రమించుచున్నారు. మీరు దీనికి ఓర్పుకొని యుండవలెనని మా కోరిక. వీరలలో యే కొద్దిమంది యో తప్ప తక్కిన వారందరును చాలమంది వారని పరిచయములగుకొలది మీరు కనుగొనగలరు. ఇంతమంది సైనికులను నగరములోనికి ఏల రానిచ్చుచున్నారని నన్ను అడిగినారు. అట్టి ప్రశ్న అను వేయువారలను గుడారములలో నిలిపించి దుమ్ము మధ్యనుంచి నీటిలో పరుగులకలిగే బాధ నను భవింపజేయవలెనని నా కోరిక. మా సైనికులకు తీవ సమువేయుటకు తగిన పరిస్థితులు చాల తక్కువ యని గమనించుడు. మాకు నాటకశాలలు గాని వ్యాయామశాలలు గాని మా దేశములో ఉన్నట్లు లేవు. నగరము వదలిపోయి ఇక్కడ సమీపమున తిరుగుటకు అన్యాయము. వినోదానికి సమర్థమైన స్థలము వారలు ఎడమమ్ముల లోనుండి బయటపడవలెను. మాకు భారతీయుల ఆచార వ్యవహారములు తెలియవు. అయినను మేము వాటిని నేర్చుకొనుటకు సిద్ధమని మీరెరుగగలరని నా నమ్మకము. కొందరు భారతీయమిత్రులు మమ్ములను వారల సమాజములకు రావలసినదిగ అహ్వానించియున్నారు. ఇట్టి అవకాశములిచ్చినందుకు మాకు సంతోషము. ఎప్పుడుగాని హోటలులో ఎక్కువ నేర్చుకొనజాలడు"

ఆస్ట్రేలియా-ఆస్ట్రేలియా ప్రాంతములో రాబేలుపై ఆస్ట్రేలియావారి విమానాలు జూను ౧౯ వ తేదిన బాంబులను వేసినవి.

ఓడలు ఎక్కువగా నష్టమగుచుండుటవల్ల ఆస్ట్రేలియావారలు యుద్ధసామగ్రులకు ఉత్పత్తిని ఎక్కువగా చేయవలెనని ఆస్ట్రేలియా ప్రధాని కర్టిన్ గారు జూను ౧౯ వ తేదిన ఆస్ట్రేలియాలోని కార్మిక సంఘాల మహాసభలో ఉపన్యసించుచు చెప్పినారు.

అలూషియన్ దీవులు- అల్యూషియన్ దీవులలో కిస్కాను జపానీయులాక్రమించుచున్నారు. అమెరికా వారి విమానాలు కిస్కా రేవునందు ఒక జపానీయ యుద్ధనౌకపై దెబ్బతీసి, సైనికుల నుగొనిపోవు ఒక నౌకను ముంచివేసినవి.

నౌకలకు దెబ్బలు-పసిఫిక్ సముద్రంలో బ్రిటిషువారి జలాంతర్గాములు తిరుగుచు మలయా కొలద్దమూదు జపానీయ నౌకలపై దెబ్బలను వేసి ఒకగొప్ప నౌకను టార్పెడో దెబ్బతో ముంచివేసినవి మరిరెండు సామగ్రినౌకలు గూడ దెబ్బతినుంచివేయబడినవి.

మధ్య ప్రాచ్యము

లిబియాలో ఈమధ్య రోజులలో జర్మనులు టోబ్రుకును వశపరచుకొని ఈజిప్టు సరిహద్దు వైపు యాత్ర సాగించుచున్నారు. జూను ౨౦ వ తేది రాత్రి వారలు బోర్డియాను చేరినారు.

ఇంత కొద్దికాలంలో టోబ్రుకు ఈవిధముగ బ్రిటిషువారి కోల్పోవుటకు కారణమేమిటో జూను ౧౯ వ తేదినాడే కథ అడ్డమతిరిగినది. అవాడులబ్రోమా, ఎల్ అదం, నైట్స్ బ్రిడ్జి- వీటికి మధ్య జర్మనులు రహస్యముగా దాచియుంచిన టాంకుల దెబ్బతో బ్రిటిషువారికి చాల నష్టాలు కలిగించిరి, బ్రిటిషువారికి చాలినన్ని విమానాలు టాంకులు, తుపాకులు చాలినన్ని లేకపోయినవి. శత్రుసేనలు చాల హెచ్చుగానుండినవి. ఇదు దెబ్బతో టోబ్రుకు శత్రువశమైనది. జర్మనులకు ఇంతవరకు బెంఘాజినుండి సామగ్రులు వచ్చుచుండెను. ఇదియొక సౌకర్యము గానుండినది. టోబ్రుకు లాభముచే అది తొలగినది. బ్రిటిషువారికి చాలమంచి మూల స్థానము పోయినట్లయినది. టోబ్రుక కోటలు, అక్కడి యుద్ధసామగ్రి జర్మనుల వశమైనవి.

ఇప్పుడు ఈజిప్టు సరిహద్దు వైపు జర్మనుల యాత్రను ఎదుర్కొనుటకు సాల్లూమ్, సోలం, ఫోర్టుకాపూజో అనుచున్న బ్రిటిషు సేనలు సన్నాహమును చేసికొనుచున్నవి. ఈ ప్రదేశము ఈజిప్టు సరిహద్దు ద్వారము వంటిది. ఇది లోపలనికి జర్మను మరియూ జెక్స్టాల్యన్ పోవు బాటను వశపరచుకొనజాలరు.

లిబియాలోను కీటుమీదను సిసిలీమీదను బ్రిటిషువిమానాలును బ్రిటిషుసేనలుండే ప్రదేశాలపై జర్మనువిమానాలును దెబ్బలను ప్రతిదాడి చేయుచున్నవి.

రష్యా-రష్యాలో క్రిమియాయందు సెబాస్టపోలువద్ద రష్యనుదుర్గము అను ఉత్తరభాగమును ఛేదించి, సముద్రము చేరితిమని జర్మనులు ప్రకటించినారు. రష్యనులు ఎదురుదాడులను చేయుచున్నారట. రష్యనులు తక్షిణము ఒక దుర్గము నే జర్మనులకు తక్కినపోయిరని ఒక వార్త. ఇప్పుడు సెబాస్టపోలువద్ద రష్యనుల స్థితి ఆందోళనపడదగినదిగా నున్నది.

ఖార్కోవు రంగంలో జర్మనులు ఒక నదిని దాటి తర్వాత రష్యనులు ఎదురుదాడులను చేసి జర్మనులను నదిలోకి త్రోసినారట.

మాస్కో రంగంలో స్మోలెన్స్కు వైపునకు రష్యనులు క్రొత్తపోటు పారంభించినారు. కాలినిను వైపునను, బ్రియాన్స్కు వైపునను రష్యనులకు జయములు కలిగినవట.

ఉత్తరమున ముర్మాన్స్కుపై భీషణ విమాన యుద్ధము జరుగుచున్నది. లెనిన్గ్రాడు రంగంలో జర్మనులకు గొప్పనష్టములు కలిగినవట.

అమెరికాలో చర్చిలు గారు

చర్చిలు గారు సైనికాధికారులతో జూను ౧౯ వ తేదినాటికి అమెరికాకు చేరిరి. అప్పటినుండి మా రూజ్వెల్టు గారితో వారు రహస్యముగా మాట్లాడుచున్నారు.

స్పెయిను విదేశాంగమంత్రి

స్పెయిను విదేశాంగమంత్రి యగు సెనార్ సూనర్ గారు జూను ౧౭ వ తేదిన గొప్ప అధికారులను వెంటబెట్టుకొని రోమ్ పోర్వాకు చేరిరి. అక్కడ ఇటలీ విదేశాంగమంత్రి సియానో గారు వారికి స్వాగతమిచ్చిరి.

అమెరికా రబ్బరు ఒడంబడిక

రాబోవు ఐదు సంవత్సరాలలో కోస్టారికా అను మధ్య అమెరికా ఖండపు దక్షిణభాగమునందు రాజ్యములో తయారగు రబ్బరునంతయు కొనివేయునట్లు అమెరికా సంయుక్త రాజ్యము ఒడంబడిక గావించుకొనినది.

అట్లాంటిక్ సముద్రంలో జర్మనుల వల్ల ఉపద్రవము

జర్మను జలాంతర్గాములు అమెరికా, కెనడాల చుట్టునుండు అట్లాంటిక్ సముద్ర భాగమునందు తిరుగుచున్నవని తెలిసి అర్జెంటైనా రాజ్యమువారు అమెరికాకు పోవుచుండు తమ ఓడలను గురించి భయపడుచున్నారు.

చైనా దురవస్థ

చైనాకు ఇప్పుడు ఇండియా మీదుగా ఎట్టి సహాయము గాని పోవుటలేదు. ఏసహాయము గాని చైనాకు విమానాలలోనే చేరవలసియుండును. అందువల్ల చైనా ఇప్పుడు చుట్టుముట్టడి చేయబడినట్లే యున్నది. "మాంఛెస్టర్ గార్డియన్" అను ఆంగ్లపత్రిక చైనాస్థితిని గురించి జూను ౧౭ వ తేదిన విమర్శించుచు, చైనా దేశానికి చాలముఖ్యమైన నేటికాలలో మిత్రమండలివారు సంరక్షించుకొనజాలనందుకు చైనావారు చాల నిరాశ చెందవచ్చునని, కొందరు చైనీయులు మిత్రమండలి వారితో చనలలో చైనీయుల కన్యాయముగ అర్థమైనంత దానికంటె, తక్కువ స్థానమిచ్చుచున్నట్లు తలచుచున్నారని యుద్ధరించినది.

జూను ౧౯, ౧౭ వ తేదుల వార్తలు

౧౯౪౨-౨ సంవత్సరారంభములో ఒక భారతీయ నావాదళము భారతదేశము చుట్టునుండు సముద్రములో ప్రయాణము చేయుచుండ ఒకశత్రు జలాంతర్గామి అదళములోని ఒకనౌక పైటార్పెడో వేసెను. వెంటనే భారతీయనౌకయొకటి అజలాంతర్గామిని వెనుకకు దానిపై దెబ్బలను వేయగా, అ జలాంతర్గామి మరల భారతీయనౌకలతో లికి రాకుండ ఎటో పోయెను. అదిచెడిపోయి యుండవచ్చునని తలచుచున్నారు.

చైనాలో మధ్య కియాన్సి రాష్ట్రములో ఇచ్వాంగు నుపట్టు కొన్న చైనీయ దళములు జపానీయ సేనను లించివాజాపట్టు ఫుపాలి మేర వరకు తరిమినవి. ఇప్పుడా పట్టణ ప్రాంతములలో యుద్ధము జరుగుచున్నది.

జూను ౧౭ వ తేదిన అండనులో చైనా ప్రభుత్వ పురాయ వారియగు డాలిన్గ్టను గారు తమ గౌరవార్థమై చేసిన ఒక విందులో ఉపన్యసించుచు చైనీయులు అనువిప్లవ చేసి రాజీకి వచ్చునట్లు చేయుటకై జపానీయులు చైనాలో ఎక్కువ తీవ్రతమగా యుద్ధము సాగించుచున్నారనియు అయినను చైనావారు అట్టి అధీనప్రయత్నము చేయరనియు చెప్పిరి.

ఆస్ట్రేలియాలో డార్విన్ పై జపానువిమానాల దాడి జూను ౧౭ వ తేదిన చాల తీవ్రముగా నుండెను.

అల్యూషియన్ దీవులలో జపాను సేనలు కొద్దిగా మాత్రమే దిగినవనియు పసిఫిక్ ప్రాంతంలో జపానీయులపై కోరల్ సముద్రములోను మిడ్వే వద్దను అమెరికను వేసిన దెబ్బలవల్ల తాత్కాలికముగా నైనను జపానుఅమెరికాపై దాడి చేయు గలిగిన భయము చాలవరకు తప్పిపోయినదనియు అమెరికా యుద్ధశాఖ కార్యదర్శి స్టిమ్సను గారు జూను ౧౭ వ తేదిన చెప్పినారు. అదేరోజున పసిఫిక్ ప్రాంతంలో అమెరికా నావాదళపు అధికారి యైన అడ్మిరల్ నిమిట్జు గారు ఒక సందర్భములో ఉపన్యసించుచు కోరల్ సముద్రయుద్ధంలోను మిడ్వే దగ్గర జపానువారికి అమెరికా వారికంటె పదింతలు మందిమనుష్యులైనను నష్టమైనట్లు చెప్పిరి. విమానాలనష్టము ఉభయపక్షాలకు సమానముగ నుండినట్లు చెప్పిరి.

రష్యాలో జపాను ప్రభుత్వపు రాయబారియగు సాటో గారు జూను ౧౦ వ తేదిన కుయిబిషెవులో రష్యా విదేశాంగశాఖ ఉపమంత్రితో ఏదో చర్చించి అక్కడి నుండి మాస్కో నగరకారణాలయ ప్రముఖాధికారులతో కలిసి ప్రయాణమైరి. ఏమి చర్చ జరుగుచున్నదో?

రష్యాలో సెబాస్టపూలుకై ఇంక ఘోరము గ యుద్ధము జరుగుచునే యున్నది. ఇక్కడ ముట్టడిలో చిక్కిన రష్యను సేనల సహాయార్థము రష్యను నౌకలు అండకొన్ని సేనలు. సెబాస్టపూలుకు అగ్నేయమున మాల్టా మీదను కెర్చికి ఉత్తరమున మరొక చోట నుదించబడినవి. వాటిలో చాల భాగమును తరిమి వేసితిమని జర్మనులనుచున్నారు. ఖార్కో పు ప్రాంతంలో కూడ జర్మనులు ఒక నదిని ఒక ముఖ్యమైన చోటు దాటయత్నించగా రష్యనులచే తరిమివేయబడిరి.

బ్రిటను రష్యాలు ఇటీవల కుదుర్చుకొనిన ఒడంబడికను సోవియటు యూనియను ఆశ్విదుడు జూను ౧౮ వ తేదిన ఆమోదించినారు. అసందర్భములో మాలటోవు గారు ఉపన్యసించుచు జర్మనుల జలాంతర్గాముల దెబ్బలవల్ల రష్యాకు సామగ్రులు సరిగా చేరలేకపోవుచున్నవనిరి. విమానాలు స్థలము మార్గము కుపంపించబడుచున్నట్టివి తగ్గినవని చెప్పిరి. అయినను, బ్రిటను అమెరికాలనుండి వచ్చే సామగ్రులు తగ్గలేదనియు హెచ్చినవని మెచ్చుకొనిరి.

లిబియాలో టోబ్రుకు సముద్రము వైపు చాలతప్ప తక్కిన అన్నివైపులను జర్మను సేనలు చేరినవి. జూను ౧౭ వ తేదిన అక్రోమా పైకి వచ్చిన జర్మనులు తరిమివేయబడిరి. బ్రిటిషు సేనలు ఎల్ అదెం, సిద్ధిరెజెగ్ ప్రాంతములనుండి తొలగించబడినవి. లిబియాలో జర్మను టాంకులను ఛేదించుటకు పాకులనుర మాత్రము గానుంచుటవల్ల మిత్రమండలివారికి ఎక్కువ నష్టాలు కలిగినట్లు బ్రిటిషు సేవరొక్క వారపత్రికయగు "అబ్జర్వర్" లో చెప్పబడినది.

ఆర్జెంటైనా నౌక జర్మనీకు మాపణ

ఒక ఆర్జెంటైనా నౌకను ముంచివేసినవిషయంలో జర్మనీ వారు అదిపొరపాటున జరిగినదనియు, అందుకు సంతాపపడుచుంటి మనియు నష్టపరిహారమిత్తుమనియు ఆర్జెంటైనా ప్రభుత్వానికి తెలియజేసినారు.

జర్మనులాక్రమించిన దేశాలలో ఘోరాలు

జర్మనులాక్రమించియున్న దేశాలలోనున్న జర్మను అధికారులకు లొంగియుండుటకిష్టము లేక జర్మను అధికారులపై దౌర్జన్యము చేయుటకు యత్నించుచున్నట్లును అందుకు ప్రతిక్రియగా జర్మను అధికారులు కోపోద్రిక్తులై ఆదేశాలలోని జనులను అనేకవిధములబాధించుచున్నట్లును వార్తలు నిరంతరము వచ్చుచే యున్నవి.

గ్రీసులో జర్మనీ యొక్క ఇటలీయ అధికారులకు ద్రోహము చేయుపనులు మానవలెనని దాని అయధికారులు హామీకొరకై పట్టుకొనియున్న ౩౦౦ మంది గ్రీకు జాతీయులను చంపివేయబడుదురని హెచ్చరిక చేయబడినది. వారలలో చాలమంది చంపివేయబడిరి.

యుగోస్లావియాలో పోరు కొనసాగుచున్నవి. ఈపోరులు ఇంతకాలము పడమటి సర్బియాలో జరుగుచుండినవి. ఇప్పుడవి కొంతలో నుండు బోస్నియాకున్న జిల్లాలలో సాగించబడుచున్నవి. జర్మనులాక్రమించిన స్థానికులలో ఏప్రిలు నెలలో జర్మనులు గంటికొకాలో ౨౫౦ మందిని చంపిరి. ఒకజిల్లాలో వేరు గ్రామాలను మూర్చి, ఏప్రిలు నెలలో కొంపవేసిరి

హైడ్రిక్ పై దెబ్బలను వేయబడినవని తెలిసిన తరువాత అనేకులు చెకొస్లోవేకియులు చంపబడుచున్నారు, ఇంకనెందరో పీడించబడుచున్నారు. యుద్ధానంతరము ఇట్టివారలను ఎక్కడనున్నను పట్టుకొని శిక్షించవలెనని లండనులో ఉన్న చెకొస్లోవేకియా ప్రభుత్వము జూను ౧౭ వ తేదిన ప్రకటించినది. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రపు సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్ కార్డెల్ హల్ గారును బ్రిటిషు కార్యదర్శి కల్నల్ నాక్సుగారును జూను ౧౯ వ తేదిన ఈ శిక్షా విధానమును పూర్తిగా సమర్థించినారు.

బ్రిటిషు పార్లమెంటు కామన్సుసభలో జూను ౧౭ వ తేదిన ఒక సభ్యుడు జర్మనులు పోలెండు మొదలగు దేశాలలో చేయు పాశవిక అత్యాచారములను ఖండించుచున్నారనియు, జర్మనుల ఇదివరకటి యుద్ధానంతరము నాజీపార్టీలోని అందరికిని తగినవిధమైన పని పెట్టి శిక్షించవలెననియు, ఎందరో మంది పోలెండుదేశపు ప్రొఫెసరులు ప్రాణాలు తీయబడినవో, అంతమంది నాజీ సిద్ధాంతాచార్యులను యుద్ధానంతరము దీర్ఘకాలము కారాగృహములో నుంచవలెనని ఒక సూచనను చేసిరి అందుకు ఈడెన్ గారు సమాధానమిచ్చుచు జర్మనులాక్రమించిన దేశాలలో జర్మను అధికారులు చేయుచున్న నేరములకు ప్రతిక్రియ చేయుటమాత్రమే యుద్ధ ధ్యేయములలో కొకటియని చర్చిల్ గారు పోయిన అక్టోబరు ౨౫ వ తేదినాడు చెప్పినమాటను జ్ఞాపకము చేసిరి.

జర్మనులిప్పుడు తమ అధీనములోనుండు ఫ్రాన్సు, హాలెండు, బెల్జియం, నార్వే దేశాలలోని జనులచే తమ యుద్ధావసర సహాయ కార్యాలను బలాత్కారముగా చేయించుకొనుచున్నారు.

తుర్కీలో రష్యనులకు శిక్ష

తుర్కీలో జర్మను రాయబారియగు వాన్ పేపన్ గారి మీద బాంబు వేసినదానికి కారణమను నేరమునకై ఇద్దరు రష్యనులకు చెరి ౨౦ సంవత్సరాల కారాగారవాసశిక్ష విధించబడినది. ఈ నేరములో ఇరువురు తుర్కీజాతీయులకు చెరి ౧౦ సంవత్సరాల కారాగారవాసశిక్ష విధించబడినది. వీరందరికి ఆపై కోర్టులో పునర్విచారణ చేసికొనవచ్చును.

దక్షిణ ఆఫ్రికాలో అరెంజ్ ఫ్రీస్టేట్ అను రాష్ట్రమునకు ముఖ్యపట్టణమగు బ్లోమ్ ఫాంటీనులో జూను ౧౭ వ తేదిన కొయీ ఒక చిన్న బాంబు ఉపద్రవము కలిగినది. ఆపట్టణమునందు ఒక ముద్రాలయపు కిటికీ గుండా ఒక బాంబు వేయబడినది. దానివల్ల దెబ్బ చేయాలని తప్పించుకొన్నాము. మరొక వోటరాంబు పడెను గాని పేలలేదు. ఆ దేశముయందులో రెండు వేర్వేరు చోట్ల దుకాణాలలోను ఒకరో యిద్దరో గాయపడినారు. పోలీసువారు దీనిని గూర్చి విచారణ చేయుచున్నారు.

బ్రిటను, జర్మనీల విమానదాడులు

బ్రిటిషు విమానాలు జూను ౧౯ వ తేదిరాత్రి నార్వే సముద్రంలో శత్రునౌకలపై దెబ్బ వేయుటచే రెండు ఓడలు మునిగినవి. ఆ రాత్రి బ్రిటిషు విమానాలు ఫ్రాన్సు మీదను, జర్మనీ మీదను బాంబులను వేసినవి. జూను ౧౭ వ తేదిన రాత్రి బ్రిటిషు విమానాలు జర్మనీలోని రూహారు మీదను, రైనులాండు మీదను బాంబులను వేసినవి.

బ్రిటను మీద జర్మను విమానాల దాడులు సంగతి ఏమియు లేవు.

కీ॥ శే॥ డాక్టరు రాఘవేంద్రరావు

డిఫెన్సు విషయమై వారి పట్టుదల-సర్ క్రిప్సుగారి కలవరము

డాక్టరు పట్టాభిగారి ప్రశంస

బందరు, జూన్ ౧౩ -

డా॥పట్టాభిసీతారామయ్యగారీక్రింద ప్రకటన గావించినారు

కీ॥శే॥ డా॥ రాఘవేంద్రరావుగారి దేశభక్తి, ప్రజాహితబుద్ధి భారతదేశచరిత్రయందాతనికి సుస్థిరముగుస్థానము చేకూర్చును

వీరుకృష్ణాజిల్లావాస్తవ్యులు-పెద్దమద్దాలి కాపురస్థులు-వీరింటిపేరు ఈడుపుగంటివారు-శ్రీ అడుసుమిల్లివారివీడుగారు వీరిబావమరది-ఈయన జీవితమంతా మధ్యరాష్ట్రములలో గడపినారు-అక్కడనే పేరు ప్రఖ్యాతులు సంపాదించుకున్నారు

కాంగ్రెసుతో సంబంధం

మొట్టమొదటినుండి గాంధిపక్షము వహించి కాంగ్రెసులోచేరి దేశవిముక్తికై పనిచేయుచుండిరి ౧౯౧౯వ సం॥ జూలైమాసములో కలకత్తా నగరమునజరిగిన అ భా, కాం సం సభయందు అమృతసరబాధితుల సహాయార్థము రు,౧-౨౦౦ చందాఇచ్చి అనేకులకుమార్గదర్శకులయిరి-రానురాను కాంగ్రెసుపంథనుండి వీరు విడిపోయినను వీరిదేశాభిమానమును జాతియొక్క-ఆత్మగౌరవమును తమప్రవర్తనయందు ఆదర్శములుగనుంచుకొనిరి-సెక్రటరీఆఫ్ స్టేటుకౌన్సిలు మెంబరయినప్రుడు మద్రాసులో వీరికిచూపబడినగౌరవమే వీరు జనసమ్మతులనుటకునిదర్శనము

ఆంధ్రరాష్ట్ర సంపాదనకై కృషి

అందరువెళ్ళకపూర్వము ఆంధ్రరాష్ట్రమును సంపాదింపగలము అను అత్మవిశ్వాసము గలిగియుండిరి-ఈవిషయమై పట్టిసముతో వీరులందరుకల్గిరికాని, ఆకాంగ్రెసునందలనేకచెప్పను-ఆంధ్రరాష్ట్రపరాజయమునుగూర్చి ఎప్పటికైనా అంచనులోని వెట్ హాల రహస్యము బయటకు రావలసియున్నదో, ఏదేదానిని తెలుపగలవారు. వీరితోఆరహస్యము భూస్థాపితమయినదని చెప్పవచ్చును-కానివీరొకనాడు ఈరహస్యము ఏదోవిస్వప్నముగానో ఆయనబయటపెట్టకమానరుమెంబర్లిల్లో క్రిప్సుగారి రాకసందర్భమున వీరు పాతస్నేహితుల నందరను మాడవలెనని కుతూహలురైరి- నేనుమూడుసార్లు వెళ్ళిచూచినాను-పటేలుగారుకూడా చూచిరి రాఘవేంద్రరావుగారిశ్రమచే మహాత్ముని సందర్శించిరి

డిఫెన్సు అధికారులకు పట్టుదల

కీ॥శే॥ డాక్టరు రాఘవేంద్రరావుగారు తమ జీవితములో నతేకసత్కార్యములు సాధించెను-ఆయనసాధించినఆఖరు మహత్కార్యమువిషయమై ప్రజలకంతగా తెలియదు- డా॥రాఘవేంద్రరావుగారితో మెలంగుట సర్ స్టాఫర్డుక్రిప్సుగారికి బాలకష్టముగానుండెను

డా॥రాఘవేంద్రరావుగారు, విదేశమాసమగు దేశభక్తిప్రకటించుటచేతను, యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షముగాసంబంధించియున్నట్టియు, సైనికసమీకరణకుసంబంధించినభాగముతప్ప తక్కిన దేశరక్షణబాధ్యతనంతటిని సంపూర్ణముగా భారతీయులకు సంక్రమింపజేయవలెనని చెప్పుటచేతను సర్ స్టాఫర్డుక్రిప్సుగారికి కోపముగూడవచ్చినట్లు కనబడుచున్నది-డా రాఘవేంద్రరావుగారి పై అధికారి సర్ స్టాఫర్డు గారును ఇండియాప్రభుత్వదేశరక్షణశాఖసభ్యుడును నిశ్చేష్టితులై మూడునిమిషములు కాకతిముఖములు చూచుకొనుచు కూర్చుండిరి-అటుతరువాత ఎవరును మరియొకరితో మాట్లాడవలెననియు, డా॥రాఘవేంద్రరావుగారు వెళ్ళిపోవచ్చుననియు సర్ స్టాఫర్డుగారుచెప్పిరి-వెంటనే డా॥రాఘవేంద్రరావుగారులేచి, తనంతటదామక్రిప్సుగారితో మాట్లాడుటకురాలేదనిచెప్పెను-సర్ స్టాఫర్డుగారుమాట్లాడకూరకుండిరి-ఇంతటితో ఈవిషయమంతమయ్యెను

ఇండియాప్రభుత్వ సభ్యత్వం

రాఘవేంద్రరావుగారుఅందముకు ౧౯౩౯లో వెళ్లినప్పుడే కాముప్రత్యేకంగాడిఫెన్సువిషయమై అక్కడిగ్రంథములు రికార్డులుపఠించెదమని చెప్పియుండిరి-అక్కడినుంచితిరిగి డిల్లీకిడిఫెన్సు మెంబరుగావత్తురనేనమ్మకము నాకంటె అయనమనస్సులోకూడా ఉండియుండును- రావడమైతే ౧౯౪౧లోడిఫెన్సు మెంబరుగావచ్చిరికాని, అది డిఫెన్సు సైనికశాఖలకుచెందినదికాక, సివిల్ శాఖకుచెందినదైయుండుటచే వీరియర్హతకు తగినపదవి వీరికిలభింపలేదని చెప్పవలసియున్నది-

అస్వస్థత

ఏప్రిల్ ౩౦తేది జరిగిన డిఫెన్సుకౌన్సిలు మీటింగులో వీరు తమఉపన్యాసమునుచదువుటలో పడిపోయినందున ఆయాసముగ ఉన్నది గనుక వెంటనే సభనుండి వీరిని సైప్రసాయిగారుఇంటికిపంపి ఆనాటినుండి కచేరికిరాకుండా ఇంటివద్ద సేవనిచూడవలెనని చెప్పిరి-ఆలాగే బొందిలోప్రాణమున్నంతవరకు తమవిధినిమధ్యలో ఎతముగాదిరకేయిస్తూ నడిపియున్నలో అనగా ౫-౩వతేదీ అవతారమును ముగించిరి-

అందములోయుద్ధపరిస్థితులవలన ఆహారము దొరకక ఆరోగ్యముపోగొట్టుకొనిరి- వారముక కాలమొగిసుద్దు రోజులుపోట్టికాని చిల్లంత మెన్నకంటే ఎక్కడదొరకనందున వీరిఆరోగ్యము చెడి-వ్యాధిగ్రస్తులై ఈదేశముకు వచ్చి ఆవ్యాధి రానురానుబలమై చివరకు వీరికి అకాలమరణము సంభవించెను-పురుషునిరొక్క లక్షణము పౌరుషము-రాఘవేంద్రరావుగారు పౌరుషముతో జీవితమునుగడిపిరని వారి జీవితచరిత్ర ఘోషించుచున్నది

—ఆంధ్రపత్రిక-

నల్లగొండ

ఒకప్పుడునీలగిరిపత్రిక, ఆంధ్రసరస్వతీనిలయము, కళాభివర్ధనీపాఠశాల, విద్యార్థిసంఘము, మున్నగువాటిద్వారా తనదివ్యవిజ్ఞానజ్యోతుల ప్రసరింపజేసిననీలగిరి, స్థానికులనియత్నావా, నిరాదరణలకుగురిఅయి కొంతకాలముసంచలనముతేక అజ్ఞాతవాసముగడిపినది- తిరిగిరెండుసంవత్సరములనుంచి స్థానికయువకులలో కొత్తఉత్సాహము కలిగినది- తత్ఫలితముగాశిథిలమైన భారతీనిలయమును గ్రంథాలయమూపునరుద్ధరింపబడిజయప్రదముగానడుపబడుతూవున్నది- వైదికబాలికాపాఠశాల వసతిగృహముస్థాపింపబడి అవిచ్ఛిన్నముగాకొనసాగింపబడుచున్నవి- రాత్రిపాఠశాలలునెలకొలుపబడి, బీదలకు ముఖ్యముగాహరిజనులకుఉచితముగా విద్యగరపుచున్నవి- వ్యాయామశాలయందభిరుచిగలవారై యువకులుతమఆరోగ్యబలాభివృద్ధులకొంచుకుంటున్నారు- యువకులలోనిజంగాఒకనవీనజీవకళ చిగురించుచున్నదనిచెప్పవచ్చును- ఈప్రయత్నమంతా నిన్నమొన్నబళ్లువిడిచిబయటికివచ్చినయువకుల కృషిఫలితమే- వైదికబాలికాపాఠశాలనునడుపుచున్న శ్రీమాణిభద్రదేవుగారు, శ్రీ భారతీనిలయమును నిర్వహిస్తూవున్న శ్రీయుతులు జి- షాండురంగారావు పి ఆర్ నటరాజగార్లుతదితరయువకులు మిక్కిలిప్రశంసనీయులు

ఇవియన్నియును ఆరిష్టములకతీతమై కొనసాగుటకు శ్రీదోమలపెల్లిసోదరుల ఔదార్యమే ముఖ్యకారణమనిచెప్పవచ్చును- శ్రీయుతులు దోమలపెల్లియాదగిరిరావు, నరహరిరావుగార్లు దాదాపుఇరువైవేలకరీదుగలతమగొప్పభవనమును,బాలికాపాఠశాలకై శాశ్వతముగాదత్తముచేసి మనరాష్ట్రమునందు శ్రీమంతులకందరికిని ఆదర్శప్రాయులైరి- శ్రీయుత దోమలపెల్లి వెంకటరాంరావుగారు, తమప్రాసాదమునొకనూతనుంది నిరాటంకముగాకొంత్వవని చదువుకొనుటకనువు, రాజవీధి కెదురుగావుండువిశాలమైనహాలును అద్దెలేకుండఉచితముగా శ్రీభారతీనిలయ గ్రంథాలయమునకుదయచేసి మనకందరికిని కంజ్ఞతనీయులైరి- శ్రీయుతదోమలపెల్లి వెంకటేశ్వరరావుగూడ కొన్నిబీరువాలు, వాటినిండా పుస్తకాలుగ్రంథాలయమునకుదానముచేసి చాలా సహాయపడిరి- ఉదారులగుదాతలు, ఉత్సాహవంతులగుయువకులుగలనీలగిరినిజముగా భాగ్యవతియనిచెప్పవచ్చును-ఇట్టిపనులలో స్థానికప్రముఖులు పెద్దలుకూడాచేయూతనిచ్చి అండగానిలుచున్నచో ఇట్టిధికవిజయవంతముగా యువకులు ముందుకుపోగలరని ఆశిస్తున్నాను

ఇట్లు
మాటుపూరు వెంకటేశ్వరరావు.
బి ఏ ఎల్, ఎల్ బి నల్లగొండ

ఏదులాబాదు విద్యా సభ

(స్వ-వి-)

ఆత్రాపుబల్దాజిల్లాలోని షర్కి తాలూకాలో చేరిన ఏదులాబాదుగ్రామములో విద్యాసభను చేసుకొందుమని కొన్ని మాసాలక్రిందట గ్రామస్థులు తాలూకాదారునకువ్రాసిరి. వారిప్పుడుఏవో కొన్ని ఆక్షేపణములుచేసియుండిరి- మరల గ్రామస్థులు వారిఅనుమతికైవ్రాసిరి వారు ౧౩ఖుర్దాదు నాడు వ్రాసుకొనిరి దానికితాలూకాదు ౧౬తీరు నాడు అనగా పరిగాఒకనెలతర్వాత యీక్రిందివిధముగావ్రాసిరి- "౧౩ఖుర్దాదు నాటి యీ విజ్ఞప్తికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుటయేమనగా మీరు 'బే'ఫారం పైదరఖాస్తుఇచ్చుకొనవలయును-" ఇది నిషాల్ ౨౫ ౨౭౪ నంబరు జాబుద్వారా తెలుపబడెను-బే ఫారముఅనగా రాజకీయసభలుచేయుటకై కోరు వట్టివిజ్ఞప్తి. మేమువిద్యాసభనుచేయుచున్నామంటిమని రెండుమారులు తెలుపుకుంటే రాజకీయసభచేయునట్లువిజ్ఞప్తి పెట్టుకొనుడుఅంటేఏమోమా కర్థముకాలేదు. దీనికేమిచేయవలెనో ఆంధ్రసారసభవారు మాకుసలహాయియ్యగలరని ప్రార్థించుచున్నాము

హరిజన హాస్టల్

ఖమ్మం

ఖమ్మములో కల్లూరువెంకటరావుగారు అనే వారుండిరి, వారికుమారులు శ్రీయుత ౹కిషన్‌రావుగారును మాధవరావుగారును గొప్ప ఉత్సాహవంతులును పరోపకార పారీణులునగు యువకులు వారితమతండ్రిగారిస్మారకము గా హరిజనహాస్టలునుకట్టించియిత్తుమని యిదివరలో వాగ్దానము చేసియుండిరి- ఆప్రకారమిప్పుడు దాని నిర్మాణమునుప్రారంభించినారు- ౧౨జూను నాడు ఖమ్మండివిజన ఆఫీసరు గారగు రాయెరామ్ లాల్ గారిహస్తముచే దానిశంఖుస్థాపనగావించ జేసిరి- సభకుఅధికారులు పురంపెద్దలు విచ్చేసి యుండిరి- ఈపనిలో వకీలు వెంకటకిషన్‌రావు గారు మంచిశ్రద్ధవహించినారు

జోగీపేట

(ఓ-వి)

ఈఅధికశ్యేష్ఠబహుళ ౫ సాయంత్రం ౬గం టలకు ఈగ్రామపు ఆర్యసమాజమందిరములో సామాజికులు! సమావేశముజరిపిరి పావనాది కార్యకలాపము జరిగినపిదప శ్రీ ౦డి నాగయ్యపంతులు గారు, నాగరకర్నూలు లో శ్రీ సాంబమూర్తి గారికి తగిలినకత్తిదెబ్బ విషయముపై విపులముగ చర్చచేసిరి-

తరువాతపూర్వప్రధాని గారు స్థానికసర్కారి పాఠశాలలలో సంవత్సరాంతపరీక్షలసందర్భమున హస్తుందేహివారికి సర్కారికాగితాలనిచ్చక, మామూలీకాగితాలనిచ్చిన విషయమునువిశదపరచిరి.

ఈక్రిందతీర్మానింపబడినవానిని సభ్యులంగీకరించిరి

౧"నాగరకర్నూలులోని దౌర్జన్యవిషయమున ప్రభుత్వమువారుతగు విచారణజరిపి దోషులకు తగినశిక్షనిప్పించుటకు ఈసమాజమువారు ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు. ,,

౨"ఈయేడుమిడిలుపరీక్షలో హెడ్ మాస్టరు గారు ఏరిమిదవతరగతివిద్యార్థులకు సర్కారి కాగితాలు ఇవ్వనందున వారికితగిన విద్యానాశము విద్యాశాఖాధికారులు గమనించి ఆబాలురపైదయదలచి వారికిప్రమోషన్ ఇప్పించవలెనని ఈసమాజమువారు కోరుచున్నారు ,,

రైల్వే నేలలో సాగు హక్కులు

అహారధాన్యములపంట మనరాష్ట్రములో ఎక్కువచేయుటకు రైల్వేపోరంబోకులు సాగుచేయించుటకు ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటు చేసిరి దక్షిణఇండియా రైల్వేకుచెందినట్టి తరగతి భూములకు-ప్రభుత్వపు రెవెన్యూడిపార్టుమెంటు వారిద్వారాపట్టీ కిచ్చుటకు కంపెనీవారంగీకరించిరి రైల్వేవారుకొన్ని "ఏ"తరగతిభూములను రైల్వే స్టేషనులచేయవలసిన్న వాటినిగూడయిచ్చుటకు సంగీకరించిరి- కొంతఅర్ధాయిష్యరులవియుండును కాని రైల్వేవారుకావలసినపుడు తిరిగితీసుకొందురు- అపుడుకపుకొరకిచ్చినఅర్జావాపసుయివ్వబడును స్థానికరివెనూ అధికారులకుదరఖాస్తు పెట్టుకొనవలెను- ఎం ఎస్ ఎం రైల్వే,బి ఎన్ రైల్వే లవనూడ యీప్రకారంచేయ ప్రభుత్వం వారు కోరుచున్నారు

బ్రిటను యుద్ధవ్యయం.

దినానికి ౧_౨౦ లక్షలపౌనులు

—o—

నూరుకోట్ల పౌనులు ఋణముచేయ కామన్సు ఆమోదము.

లండన్, జూను ౧౬.—

౧౩ నిమిషములు మాత్రము చర్చ జరిగినతరువాత కామన్సు సభవారు నేడు యుద్ధఖర్చుకై మరి ౧౦౦ కోట్ల పౌనుల ద్రవ్యమును మంజూరుచేసిరి ఈధనము ప్రభుత్వమువారికి కావలెనని కోరుచు ఖజానాశాఖమంత్రి సర్ కింగ్స్లీవుడ్ గారీ క్రిందివిధముగా చెప్పిరి

ఇప్పుడు బ్రిటను యుద్ధకర్చు వారముకకు ౮, ౭౨, ౫౦, ౦౦౦ పౌనులు-గతమార్చిలో సభవారు మంజూరుచేసిన ౧౦౦ కోట్ల పవునులు రాబోవు వారముతో వ్యయమగును-నేనిప్పుడు కోరుచున్న ధనము సెప్టెంబరువరకు సరిపోవును- ప్రకృతముతో సహా యుద్ధ ప్రారంభమునుండియు నింతవరకు పార్లమెంటువారు యుద్ధమునకై ౧౦౦౫ కోట్ల పవునులు మంజూరు చేసియున్నారు-

దినానికి ౧_౨౦లక్షలు

ఇటీవల యుద్ధమునకు రోజుకు ౧ కోటి ౨౦ లక్షలు కర్చగుచున్నది- యోధులకు సప్లయిసర్వీసులకు యిప్పుడు రోజుకు నికరముగా ౯౭ లక్షల పవునులగుచున్నది-గతమార్చిలో ప్రకటించియుండిన కర్చుకంటె యిపుడుకర్చు ౫౦ లక్షలు తగ్గనదికాని ౩ కాలక్రితము యోధులకు సప్లయి సర్వీసులకు యొంత ఖర్చగుచుండెనో యిప్పుడుగూడ అంతే ఖర్చగుచున్నది-బ్రిటిషు యుద్ధప్రయత్న మెంతదీక్షతో కొనసాగుచున్నదో ఈఖర్చువలన తెలియగలదు,

ఇంత ద్రవ్యం ఏ యుద్ధంలోను వ్యయంకాలేదు

గత యుద్ధముకంటె ఈయుద్ధములో నిదివరకే పార్లమెంటువారు ౩౦ కోట్లపవుండ్లు హెచ్చుగా మంజూరు చేసియున్నారు- ఈయుద్ధములో నిప్పటికి మనమూ౯౦ కోట్లపవునులు కర్చుపెట్టియున్నాము- ఇంతద్రవ్యము ఏయుద్ధములోను వ్యయముకాలేదు. ౧౩ నిమిషములలో సభవారు లోటులేకుండ ద్రవ్యమును మంజూరుచేసిరి-

గాంధి మహాత్మునితో చర్చలు

సి రాజగోపాలాచారిగారు జూను౧౬ తేదిన వర్ధాకుపోయిఅక్కడనుండివెంటనే గాంధిమహాత్మునికలిసికొనుటకై సేవాగ్రామునకుపోయిరి డాక్టరు రాజేంద్రప్రసాదు గారు జూను౨౮-౨౯ తేదులమధ్యన సర్దారు వల్లభ్ భాయీపటేలుగారు జూను౩౫తేదినాడు రాగల రట-ఆట్లువారు వచ్చినతర్వాత గాంధిమహాత్మునితో చాలముఖ్యములైనచర్చలను జరుపుననుకొనుచున్నారు-ఇదంతయుజూలైలో కాంగ్రెసు కార్యసమితిసమావేశానికిముందు మహాత్ముడు ఆజాద్,నెహ్రూ గారలతో చర్చించిన విషయముపతక్కిన కార్యసమితి సభ్యులతో చర్చించవలెననుకొనుచున్నది

౧౫౦౦ మంది హర్‌లు బంధితులు

ఇపుడు సింధురాష్ట్రపుజైయిల్లలో ౧౫౦౦ మందికి మించినహర్‌లు ఖైదీలైయున్నారు-సుక్కూరులో ఇటీవలఒక క్యాంపు జైయిలు ఏర్పాటుచేయబడినది

ఎచ్-ఆర్-ఎచ్ నైజామువారుగారు హైద్రాబాదుకు ౧౫ అమర్దాదునాడు విచ్చేసిరి-వారి రాకనునగరవాసులెరిగి తెలకొండిగాంధులో నిలబడివారికి స్వాగతమిచ్చిరి- నవాబుగారు హెచ్-ఇంపీరియల్ మెజస్టీ జార్జిచక్రవర్తిగారిసమ్ముఖలు-వారు గతవారమువిమానములో వాందూస్థానమునకువచ్చిరి-ఢిల్లీ రేడియోనుండి మొదలు శ్రీ జార్జి సార్వభౌముడు ఏ వ్యూస్థానముకొంపినఎండేకముమునువినిపించి సుండిరి శ్రీవారు హైద్రాబాదులోఫలక్‌నుమా లో నివసించెదరు శ్రీవారి కొరకదేడబవాద్దరుగారు స్వాగతమిచ్చిరి మరియు మ-ఘ-వ-విజాంగ్రపువు గారు ఘ-వ-బిరారు యువరాజాగారును నవాబు ఎహాంజాహ ఎహాద్దరుగారును వారికిస్వాగతమిచ్చిరి-తర్వాతనవాబుగారు హైద్రాబాదులో సైన్యముసరికీష చరిశ్రీవారికి హైద్రాబాదుప్రభుత్వముయుద్ధముగాక్కచేయుచున్నవిషయములనుగూర్చి తెలిపిరి-మరియు వారు యుద్ధముకొరకైసిద్ధముచేయుచున్నవస్తువులను శ్రీవారు తాముల మెచ్చుకొనిరి,

గోలకొండపత్రిక

చిత్రభాను సం॥ర నిజ జ్యేష్ఠ శు॥౧౨ గురువారము

మనరాష్ట్రములోని మద్యపానము

హైదరాబాదురాష్ట్రప్రభుత్వము వారు ౧౩౫౦ ఫసలీ సంవత్సరపు నివేదికను ప్రకటించినారు. ఇది ౧౩౫౧ ఫసలీ అంతము లోవచ్చినది. ఇంతవరకే ౧౩౫౧ ఫ. నివేదిక రావలసియుండెను. ఈవిధముగా ఆలస్యముగాని వేదికలు వెలువడుటవలన లాభముండదు. ఈసంవత్సరాంతములోపలనే ౧౩౫౧ ఫ. నివేదికలు వెలువడునట్లుగా ప్రభుత్వమువారు గట్టిఆజ్ఞలను అన్నిశాఖలకును పంపవలెను.

మనరాష్ట్రములో ఆబ్కారీఆదాయము చాలాముఖ్యమైనది. ఏటేటఇంచుమించు రెండుకోట్లరూపాయలు ఈశాఖ వలన వసూలగుచున్నవి. భూమిపన్ను మొట్టమొదటిఆదాయము దానితర్వాత యీఅబ్కారీయే రెండవఆదాయంపద్దు. మూడవది కరోడిగిరి (సుంకము) ఆదాయము. రాష్ట్రముయొక్క పరిపాలనశక్తి యంతయు ఈమూడింటిపైననే ఆధారపడియున్నది అయితే మద్యపానంవలన వచ్చేఆదాయమును ఎవరునీతితోకూడినట్టిదని ఒప్పుకొనరు. ప్రజలు కల్లు,సారాయిత్రాగుట, నల్లమందుతినుట, భంగు, గంజాయిపొగపీల్చుట, మంచిదని ఎవరూ చెప్పసాహసింపరు. ఆరోగ్యమేమైనా కలుగుతుందాఅంటే అదియులేదు పైగా మద్యపానము ఆరోగ్యనాశనమును కలిగించును. సంఘమునకేమైనా లాభమా అంటే అదియులేదు. నీతిబాహ్యమైనట్టి పనులు, నేరములు, దౌర్జన్యములు, ఈ మత్తుద్రవ్యాలసేవచేత మరింత హెచ్చునని ప్రపంచమందలి అన్నిదేశాలలోను అందరును ఒప్పుకొన్నవిషయమే. మరెందుకీమత్తుపదార్థాలకు లైసెన్సులేర్పాటు చేసిప్రజలచేవీటి నిసేవింపజేయుచున్నారు. దీనికొకేకారణము కానవచ్చుచున్నది. ప్రభుత్వానికి దీనివలనచాలాగొప్ప ఆదాయముకలుగుచున్నది, కావున దీనిని ప్రభుత్వము వదలుకొనజాలదు

అయితే ప్రభుత్వము వారుకూడా మద్యపానము ప్రజలకు నష్టకారియని గ్రహించకపోలేదు. వారావిధముగా గ్రహించినందుననే మితపానసంఘము (టెంపరెన్సు)ను ఏర్పాటుచేసినారు. దానికి ఏటేట పదిపదేనువేల రూపాయాలిచ్చి పోషించుచున్నారు. మితపానసంఘము వారు పాపముచాలాశ్రద్ధతో ఆసక్తితో రాష్ట్రమంతటను ప్రచారముచేయుచున్నారు. ఒకమాసపత్రికను వివిధభాషలలో ఉర్దూ, తెనుగు, మరాటీ, కన్నడ భాషలలో ప్రకటించుచున్నారు. వారను ఒకకచ్చేరీఏర్పాటుచేసుకొని కరపత్రాలు వ్యంగ్యచిత్రాలు, గోడపటాలు అచ్చుకొట్టిప్రజలలో ఉచితముగా పంచిపెట్టమన్నారు. విరివిగాసభలు చేయుచున్నారు. కల్లు, సారామున్నగు మత్తువస్తువులవలన అపారంగానష్టమున్నదని జనులకు మనసుకెక్కునట్లు బోధచేయుచున్నారు కాని ఏమిలాభం! గట్టుకురాళ్ళు మోసినట్లుగా అయిపోయింది పీకిశమణి తా! అబ్కారీనివేదికలు చూచినప్పుడంతయు మితపానసంఘమువారు జ్ఞాపకంరాకమానరు వారిప్రచారఫలితంగా ఏటేట అబ్కారీ ఆదాయం నుష్పష్టంగా పడిపోయినట్లును క్రమంగా కల్లుసారాయిఖర్చు చాలాపడిపోయినట్లును కానరావలసియుండెను ఆ స్థిత నివేదికలలోకానరాదు. ఈ ౧౩౫౦ ఫసలీ నివేదికలోనుఅంతే. పైగా ఈనివేదికలలో మితపానసంఘమువారు చేసినకృషియేమో వారి ప్రచారానికి ప్రభుత్వంవారేమి యిచ్చుచున్నారో అదంతయు తెలుపుచూ ఒకప్రకరణము చేర్చుట అవసరమైయుండెను మితపానసంఘమువారి నివేదికప్రత్యేకము వెలువడుటలేదు. అట్లు వెలువడుట అనవసరము కూడా! ఏ ౧౫వేల వ్యయానికో ఒకనివేదికకూడానా? అందుచేత ఆబ్కారీనివేదికలలోనే ఒకప్రకరణము వీరికృషినిగురించిప్రకటించితే బాగుంటుందని సూచించుచున్నాము.

నివేదికాకాలములో సారాయి దుకాణాలను ౩౨౭౬ నుండి ౩౦౬౬ వరకుతగ్గించినామన్నారు. కానిదుకాణాలు తగ్గితే త్రాగుడుతగ్గవద్దా? దుకాణాలుతగ్గించితేత్రాగుడు తక్కువగుననుటగాని, లేక మత్తుపదార్థాలక్రయం ఎక్కువచేస్తే చాలామందిత్రాగుడుమాన్కుంటారనుట కాని సరియగుతర్కంకానేరదు నివేదికాకాలములో ౨౭౧౮౭౨ గ్యాలనులనుండి ౩౧౨౫౩౭ గ్యాలనులవరకు సారాత్రాగడంఎక్కిపోయింది. అనగానూటికి ౧౪ పాళ్ళుఎక్కువైంది దీనికి కారణాలలో ఒకటి దసరాపండుగఅట! ఏటేట దసరా పండుగవచ్చును. ౧౩౫౦నాటి దసరాపండుగకొత్తవిధమైన పండుగగాదేశమందు ఆచరించినట్లుకానరాదు ఈ కారణము సరిగాకానరాదు. ఆదాయంకూడ సహజంగాఎక్కిపోయింది.

ఈతకల్లు తాటికల్లుదుకాణములు ౧౩౪౯లో ౬౧౪౫౪ ఉండెను ౧౩౫౦లో ౬౩౫౧౩ అయినవి- అనగాతగ్గినవి ఆదాయంలో అంతగాలోటురాలేదు వెయ్యి రూపాయాలకు ౧౭ రూపాయాలప్రకారముతగ్గువచ్చింది. గంజాయి దుకాణాలు ౬౭౦ నుండి ౬౭౩ వరకు హెచ్చెను. దానివ్యయంకూడా ౯౪౩౬ సేర్లనుండి ౧౦౨౩౪ సేర్లవరకు పెరిగెను భంగికాస్త తగ్గినది మొత్తము అబ్కారీ ఆదాయము ౧౯౩౨౫౬౭౨ రూపాయిలు ౧౩౪౯ ఫ.కంటే ౪౪౨౯ రూ తక్కువ అంతే!

మనరాష్ట్రములో బ్రిటిషిండియాలోలేని ఆచారంఒకటికలదు బ్రిటిషిండియాలో రైతులభూములలోపెరిగే ఈతచెట్లు తాటిచెట్లు మరి యితరవృక్షాలున్నా యావత్తు రైతులవే. వాటిపై ప్రభుత్వానికధికారంలేదు వారువాటిని ఇష్టంఉంటేపెంచుకోవచ్చును ఇష్టంలేకుంటే కొట్టవేసుకొనవచ్చును పెంచినపక్షంలో వారువాటిని అమ్ముకోవలసినబాధ్యులుకారు వారు వాటిఆకులను ఇష్టమువచ్చినట్లుగాకోసికొని వాడుకొనవచ్చును ఒకవేళవారు కల్లుగీయుటకై అమ్ముకొనదలచినచో ప్రభుత్వమువారివద్ద లైసెన్సుపొందినవారికే అమ్ముకొనవలెను. ఆపక్షంలో కొట్లపన్ను చెట్టుకు ఒకరూపాయి ప్రకారము ఇచ్చుకొని అమ్ముకొనవచ్చును ఇక మనరాష్ట్రములో రైతులభూములలోపెరిగే తాటిచెట్లపై ఈతచెట్లపై రైతులకు అధికారంలేదు అవిఅబ్కారీవారివిగా భావించబడును. తెలంగానా చెలకభూములలో తాటిచెట్లు పెరిగినట్లుఈతచెట్లును పెరుగవు రైతు రెండుమూడేండ్లు పొలాన్ని బీడుపెట్టినచో తాటిమొలకలుకొల్లలుగా మొలకెత్తి పెరిగిపోవును- వాటినికొట్టివేస్తే అప్పుడే అబ్కారీవారున్నూ పోలీసువారున్నూ ప్రత్యక్షమగుదురు కొట్టివేసిన ఒక్కొక్కచెట్టునకు ౨౫ రూపాయాలప్రకారము జుర్మానాను రైతుచెల్లించుకొనవలసివచ్చును మన తెలంగానా భూములు మొదలేఅష్టదరిద్రభూములు. అవిఇరుకపొలాలు గుండ్లమయము, కంపలులులుము, గడ్డిపూటకొకరంగుతో పెరుగుచుండును ఒకదిక్కుపాసివేసి ఇంకొదిక్కునకుపొయ్యేవరకు మరల అవిపెరుగనేపెరిగియుండును ఈభూములు చదరముగానుండవు. ఏటవాలుగా వాగులతో కూడి, ఎచ్చుతగ్గులతోనుండును- వాటివెల ఎకరానికి ౫ రూపాయలనుండి ౧౦ రూపాయలవరకుండును- ఇట్టిభూములలో రైతులు ఎరువువేస్తేనష్టమగునని వేయరు పంటలుపండవు- ఈభూములను మహిబూబునగరము జిల్లాలో తువ్వభూములందురు "తువ్వభూమిపంట ఒకనాటివంట" అని ఆజిల్లాలోసామెతకలదు- ఇందులోసత్యముకూడా పైకారణాలనుబట్టి పైననేకానవచ్చుచున్నది- ఇట్టిదరిద్రభూములలో అదేమికర్మమో ఈతచెట్లుతాటిచెట్లు ఎవరున్నూ వేయకున్నను, పెంచకున్నను దట్టముగా పెరుగుచుండును పైగావీటిని రైతులుకొట్టకూడదనిశాసించిరి అందుచేత ఈతచెట్లమూలాన రైతులకు మరింతనష్టంకలుగుతుంది- హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషిండియాలోని పద్ధతివలె ఈచెట్లపై రైతులకు సర్వాధికారాలియ్యవలెను ప్రభుత్వమువారికి దానివలన నష్టమున్నదా? ఆ నష్టాన్ని వారు వేరువిధంగా సరిచేసుకోవలెనని పూర్వమొకమారు మేము సూచించియుంటిమి- అదేమనగా పొరంబోకులు బంజరుభూములు, రోడ్లప్రక్కన రోడ్లబార్డరుకుగాను వదలినభూములు, రైల్వేలైనుపొడవునను రెండుదిక్కులలోను విశాలముగా లైనుహద్దులలోనికి తీసుకొని బీడుగాపెట్టబడిన భూములు ఇవన్నీ యెందుకట! వీటిలో ప్రభుత్వమువారు మనసుకువచ్చినట్లుగా లక్షలకొలది కాకుంటే కోట్లకొలది ఈత,తాడిచెట్లను పెంచవచ్చును-

అన్నలు ఈ అబ్కారీశాఖయే యెత్తివేయదగినదని మేముపలుమారువ్రాసినాము- ఎత్తివేస్తే వచ్చేనష్టాన్ని యెట్లునవరించుకోవలెనను విషయములో మేముపలుమారుఅభిప్రాయమిచ్చినాము మరలదానినిచ్చట చర్చించుట అనవసరము

మనరాష్ట్రములో మంచిత్రాగుబోతులెవరయ్యాఅంటె తెలంగానాలోని తెనుగువారుఅని నిస్సందేహముగాచెప్పుచున్నాము మేము చెప్పేదేమిటి?ప్రభుత్వమువారే ఇంచుమించు ౯ ఏండ్లక్రిందట కేశవఅయ్యంగారుగారిని హైదరాబాదురాష్ట్రపు ఆర్థికపరిస్థితినివిచారించుటకు నియోగించిరి వారువిచారించి తెలంగానాలో విపరీతమైన మద్యపాన దురభ్యాసమున్నదని తేల్చిచెప్పిరి. తెలంగానా రైతులు, తెలంగానాశ్రమజీవులు కార్మికవర్గంవారుబాగుపడవలెనంటే ఈఅబ్కారీశాఖను మొదలు ఎత్తివేయవలెను

మనరాష్ట్రము త్రాగుడుదురభ్యాసములో మొత్తము హిందూస్థానములో మొట్టమొదటిస్థానము వహించిన గౌరవము పొందినదని ఈ ౧౩౫౦ ఫసలీ నివేదికయే తెలుపుచున్నది ఎట్లనగా ఆబ్కారీఆదాయాన్ని మొత్తము జనసంఖ్యపైవిభజించగా వివిధరాష్ట్రాలలో ఈ క్రిందివిధముగా ఒక్కొక్కమనిషి మద్యపానముపై ఖర్చుచేయుచున్నాడని తేలినది.

ప్రాంతము	సగటున మనిషికి మద్యపానంవ్యయం రూ అ పై లు
హైదరాబాదు సంస్థానం	౧-౨-౫
బొంబాయిరాష్ట్రం	౧-౨-౮
మద్రాసు ,,	౦-౧౪-౨
సీ పి-బిరారు ,,	౦-౧౪-౨

ఇతరరాష్ట్రాల ముచ్చట తెలుపలేదు- కాని బ్రిటిషిండియాలో బొంబాయి మద్రాసు రాష్ట్రాలే గొప్పరాష్ట్రాలు- అచ్చటఆబ్కారీ, ఆదాయమే ఎక్కువ అనిప్రతీతి కావున మనరాష్ట్రములో త్రాగుడుదురభ్యాసం మితిమీరిందని స్పష్టము- దీనికిమితపాన సంఘమువారేమంటారు? ప్రజానాయకులు ఏమిచేయుచున్నారు? "ఫాసిస్టు దురాక్రమణ"కన్న ఆబ్కారీ దురాక్రమణ "విప్లవం" కలిగించుచున్నదంటారా? అనరా?

శ్రీ గ్లౌసెస్టర్ ప్రభువుగారి సందేశము

ఎచ్-ఆర్ ఎచ్-గ్లౌసెస్టరుడ్యూకు ౧ రుహైద్రాబాదుకువిచ్చేసి యిచ్చటనుండిమద్రాసుచేరిరి మద్రాసునుండివారు మ ఘ-వ-నిజాంప్రభుగారికిందివిధముగా సందేశమంపినారు-

"హైద్రాబాదుదేశీసంస్థానాలలో మొదటిది-ఇదేనామొదటి దేశీసంస్థానపరిచయం, చాలాక్లిష్టమైనయుద్ధకాలంలో సేవచెయ్యుట నాఅదృష్టమనుకొంటాను-ఓడమూలంగా ప్రయాణంచేయునప్పుడుకాదు ఆదరుపాములోకలిగిన్న ప్పుడు నిజమైనస్నేహముయొక్క-పరీక్షజరుగును హైద్రాబాదులోయుద్ధజయమందు విశ్వాసముస్నేహితులకుగొప్పసహాయంచేయుట నేను కనుగొన్నాను- ఇదిదేశీరాజాలగొప్పలక్షణం-యుద్ధానికిమాముసర్వవిధాలా తోడ్పడుటకొరనివరు వాగ్దానంచేసినారు- మ-ఘ-వ- నిజాం గారున్నూ హైద్రాబాదుసంస్థానప్రజలున్నూ యుద్ధానికిచేసినసహాయము చాలాగొప్పది- హైద్రాబాదుపైన్యముయుద్ధరంగములో పోరాడుచున్నది దానిధైర్యసాహసాలు నేను ఎరుగుదును ఈసంస్థానంవారు నావకులకునూ దాఖల్పింది నౌకాబలానికికృతజ్ఞులువారు- హైద్రాబాదుపేరుతో రెండు విమానదళాలు యుద్ధములో పాల్గొనుచున్నవి-

మ-ఘ-వ-నిజాంగారు విశ్వాసపాత్రమిత్రుడు అను సగర్వితమైనబిరుదమును పూర్ణంగా సార్థకముచేసుకొని యున్నారు.

ఆంధ్ర బాలసంఘ సమావేశము

(స్వవి) మహబూబునగరం,౨౧ ౬-౪౨ నేటిసాయంత్రి ౫౦-౫౦కు ఆంధ్రబాలికా సంఘసభ్యులు, తదితరులు కార్యదర్శిగారిఆహ్వానముపై సమావేశమైరి, విద్యార్థులెల్లరు వేసవి సెలవులకువెళ్లినందున ప్రతివారపు వాగ్వాదసభలుఆగియుండెను వార్షికోత్సవానంతరము ఇదియేమొదటిసమావేశము- ఈసభకు శ్రీమాదిరాజురామచంద్రరావు గారు అధ్యక్షులైరి-

శ్రీ మ-తి వెంకన్న గారు సంఘముపూర్వరీత్యా భాషాసేవయేకాక దేశసేవకూడా చేయవలయుననియు మతద్వేషము లేక మెలంగవలయుననియుబోధించిరి-

శ్రీయుతపి- చెన్నకేశవులుగారు బాలురకు విద్యార్థిదశలోయుండేనరకు విజ్ఞానసంపత్తిని పొటుపడుచు మలమలమాడుచుండిన బీదప్రజలకు ఈదగపోవ కార్యమగు సదుపాయములుగల్పించి, నిరక్షరకుక్షులకు విద్యనేర్పి తమభావములను పల్లెటూరిభాషలోనైన సరిగాబోధించగలశక్తిని సంపాదించుటకై సిద్ధపడవలయుననిరి-

శ్రీయుత, సాంబమూర్తిగారు విద్యార్థులు నడుచుకొనువిధులనుబోధించుచు ఐకమత్యముతో మెలంగి పూర్వమునుండియు నడుచుచున్నట్లు వారికన్న మిన్నగా ప్రపంచకాలపరిస్థితులననుసరించి ఈసంవత్సరపుకార్యకర్తలునడుచుకొనవలయుననిరి-

శ్రీయుతపి- రామచంద్రారెడ్డిగారు సభ్యులను వేళతప్పకుండా రావలయుననిబోధిస్తు ప్రస్తుతకార్యదర్శిహయాము మిగులజయప్రదముగా సంఘమునడుపవలయునని ఆశించిరి-

శ్రీయుతయన్-రామచంద్రారెడ్డి ప్రస్తుత కార్యదర్శి ఆంధ్రసంస్కృతి ప్రాముఖ్యము తెలుపుచు ఈసంవత్సరముకూడ నిరాటంకంగా నడుపుటకును సాధుకార్యనిర్వాహకవర్గమును ఏర్పాటుచేయుటకై అధ్యక్షులవారినికోరుకొనిరి- కార్యనిర్వాహకవర్గపు ఎన్నికలు జరుపబడెను-

వైశ్య సభ

(ఓ-వి)

కరీంనగరముజిల్లాలోచేరిన మెటుపల్లిజాగీరులో నిజజ్యేష్ఠశు౹౩ వైశ్యసభజరిగెను-కృష్ణమూర్తి గుప్తగారిచేత "పునర్వివాహము"పై ఉపన్యాసమొసగబడెను చాలజనులు సభకువిచ్చేసిరి శ్రీవారిఉపన్యాసమునువినిసంతసించిరి-వేదశాస్త్రప్రమాణములు చూపి,మను, పునర్వివాహమును జేయని యెడల కలుగునష్టములను విశదీకరించిరి- చ్చిన్నటనాన కలిగెడి సౌఖ్యమును, లాభమును విశదపరచిరి-శ్రీ కే-శివరాజ్ గుప్త గారుకూడ ఉపన్యసించిరి-ఆర్యవైశ్య యువజనసంఘమువారు ప్రకటింపబడు కరపత్రములు పంచిపెట్టబడెను- సభవారిచేయూతకుముందు వితంతువివాహప్రమాణక్రమముపై వైశ్యులందరి సంతకములుతీసికొబడెను-

విజ్ఞానవర్ధని.

తెనుగువారివలసలు

బర్మాచరిత్రవ్రాసిన సర్-ఏ-పి-ఫేయర్(Phayre) గారిట్లువ్రాసినారు-"[లోయర్] దక్షిణబర్మాఅనగా పెగూఅనురాష్ట్రముప తెనుగురాజ్యమునుండివచ్చిన వలసజనులుజయించిరి"

డాక్టర్ కస్టు (Cust) Linguistic and Oriental essays లో ఇట్లువ్రాసినారు "అనేకశతాబ్దములక్రిందట తెనుగుదేశతీరమునుండి వలసవెళ్ళినబ్రాహ్మణులుకొందరుతమ ఆర్యులు తమమతమును తమపవిత్రగ్రంథాలను తమనాగరికతనుజావా(Java)ద్వీపానికి తీసుకొనివెళ్లిరి అప్పటినుండియేజావాద్వీపము ఒకగొప్పబలీయమైన హిందూరాజవంశమునకు ముఖ్యస్థానమయ్యెను" హంటరుయిగ్ జెటియర్ లో ఇట్లువ్రాసినారు-"సుమత్రాద్వీపములో హిందువులువలసపోయి నిలిచిపోయిరి ఈహిందువులందరును సంపూర్ణముగాహిందూస్థానపుతూర్పుతీరమునుండి పోయినవారు కంచి, ఓఢ్రదేశములనుండియు మచిలీబందరురేవులనుండియు హిందువులువలసవెళ్లి సుమత్రాలోనిలిచిపోయిరి-కాంబోడియాలో ఈప్రాంతాలహిందువులే వలసపోయిరనుటలో ఏమాత్రమున్నూ సందేహములేదు

పడమటివలసలు

ఆర్యహిందువులు పశ్చిమదేశాలలోనికి వలసపోయిఅక్కడ రాజ్యాలుస్థాపించి తమనాగరికతనువ్యాపింపజేసిరి-మీడులు (Medes)అనుజాతి పర్షియాదేశములోనిది-అజామీఢుని సంతతివారే యీమీడుజాతివారని పరిశోధకుల అభిప్రాయము- మీడుజాతివారికి అజచిహ్నముండెను-అజమనగామేక ఈఅజశబ్దము పైసిద్ధాంతమునుమరింత బలపరచుచున్నది-

మాక్సుముల్లర్ తనవేదానుసంస్కృతీకరించి "మోక్షమూలః" అని ఆతడేశ్లోకబద్ధముగా వ్రాసుకొనెను-ఆతడుమహా ప్రామాణిక సంస్కృతపరిశోధకపండితుడు అంతటిమహాపండితుడే ఇట్లు తనభాషాశాస్త్రము [Science of Language]లో వ్రాసెను "తుర్వసునికిని అతని సంతతికిని రాజ్యవిభాగమందుఏమియు లభ్యమందున వారుదేశాంతరమువెళ్లిపోయిరని పురాణాలలోవ్రాసినారు-అతుర్వసుసంతతివారే తురానలు [తురేనియనులు Turanians]

ఆలుగడ్డలు

మనఆయుర్వేదవైద్యులు ఆలుకముఅని తమవైద్యగ్రంథాలలోవ్రాసినదానే ఆలుగడ్డయనియందురు-అదికాదని చరిత్రకారులనుచున్నారు ఆలుగడ్డనుకొందరు ఉరగాళదుంపఅనియు నందురు-అంటేఇది మొదలు వంగదేశములో ప్రవేశపెట్టబడినట్లున్నది-అందుచేతమన తెనుగువారు మాత్రముదీనిని బంగాళదుంపఅనియందురు- హిందూస్థానమందు ఇతరులెవ్వరును దానిని పేరుతో పిలువరు-కొందరుదీనిని ఉర్లగడ్డయందురు దీనినింగ్లీషులో పొటాటోఅందురు-ఇదిమనదేశపురాతమకాదు ఇదిమొట్టమొదట అమెరికాదేశములోనిది క్రీ-శ ౧౬౦౦లో దీనిని యూరోపులో ప్రవేశపెట్టిరి యూరోపులోని అన్నిదేశాలపైకి ఐర్లండులో ఇదిచాలా ప్రాముఖ్యతకు వచ్చెను ఈనాడు ఐర్ జాతివారికి ఇదిముఖ్యప్రాణాధారమైన ఆహారము-దీనినిహిందూస్థానములోనికి క్రీ-శ- ౧౬౧౫లో పాశ్చాత్యవ్యాపారస్థులుతీసుకొనివచ్చి ప్రవేశపెట్టిరి-క్రమక్రమముగా ఇదిదేశమంతటను వ్యాపించిపోయినది- ఇప్పుడిదిమనదేశమందలి కూరగాయలలో చాలా ముఖ్యమైనకూరగాయగా పరిగణింపబడుచున్నది-

రాష్ట్రీ వార్తలు

సాధారణముగా తెలంగాణాలో రోహిణి కార్తెలో సేద్యములు చేయుదురు-ఈసంవత్సరం రోహిణికార్తెలో ఏఅయిదారు తాలూకాలలో నో చేసినారు-వర్షము కొంత ఆలస్యంగావచ్చినమృగశిరకార్తిప్రవేశములో రాలేదు- ఒకవారం తర్వాత రాయచూరుజిల్లాలోను వనపర్తిగద్వాల అమరచింతజటప్రోలుసంస్థానాలలోను మంచివర్షములుకురిసెను-దానితో చాలావరకు విత్తనాలు చేసిరి-ఓక రాయచూరు జిల్లాలో ఇంకా చేయలేదు-తర్వాత ఆదేశములో ఇతరజిల్లాలలో అందందు తుండవృష్టికురిసెను-౧౫ అమర్దాదునుండిమరలవర్షం ప్రారంభమయ్యెను మూడుదినాలు ఘోరవృష్టిపై వర్షాలువీకధాటిగా కురిసెను-ఈవర్షంరాష్ట్రమంతటనుకురిసినదివనపర్తిఅలంపూరు,గద్వాల, మహబూబునగరు ప్రాంతాలలో విత్తనాలు చేయుచున్నారు-భోనగిరిలో ౪అంగుళాలవర్షము కురిసెను- హైదరాబాదునగరంలో మొత్తంమూడుదినాలలో ౫అంగుళాల వర్షము కురిసెను-నిజామాబాదులో, మెదకు వరంగల్ జిల్లాలలో ఆత్రాఫుబల్దాబాగాత్ జిల్లాలలో మంచివర్షాలుకురిసినట్లువార్తలు వచ్చినవి-ఇదిమంచి శుభసూచన-ఈసంవత్సరంకరవుబాధ తప్పి రైతులకోలుకోవచ్చునని ఆశకలుగుచున్నది-

—

హైదరాబాదునుండి బిజాపూరుకు పోవురోడ్డులో కొడంగల్ నుండియాద్గీరువరకును నారాయణపేట బ్రాంచిరోడ్డులోను మెటల్ రోడ్డువేయుచున్నారు కావున కొంతకాలమువరకుప్రయాణికులు ఆరోడ్డుపై పోరాదని-తాత్కాలికంగా ఒకప్రక్కబాటఏర్పాటుచేయనైనది- కానివర్షాకాలమగుటచేత ఇదిబాగాలేదు- కావున చాలా అవసరంఉంటేనే యీబాటలో పోవలెను-

మ-ఘ-ర- నిజాంప్రభువుగారి అజ్ఞానుసారము హైదరాబాదులో సర్కారీఇంజనీరాయుక్తమందు మొదటిదర్జాబాటికి ౧౭-౪-౦ నెలకీరాయకుబదులు ౧౪రూ॥న్నూ రెండవదర్జాందకు ౧౧ ౪-౦ రూ॥కుబదులు ౧౦ రూ॥న్నూ తీసుకోవబడును-

••

సింహపూరుజేవర్గు, లింగసుగూరు, కుష్టిగి గుర్గుంటాకర్నూలు ప్రాంతాలలో కలరావ్యాపించినది-మాగర్ గట్టూరిలో దుర్గాదేవిజాతర ఈసంవత్సరంపైకారణంచే స్థానికజాతరగా మాత్రమేయుండునని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినారు

••• •••

గుల్బర్గా తాలూక్దారుధాన్యముధరలు ప్రభుత్వమువారేర్పాటుచేసినవానికంటే ఎక్కువధరలకమ్మినట్లైతే వారికిశిక్షవరకుజెయిలుశిక్షయున్నూజుర్మానాయున్నువిధింతురని తమజిల్లాలో ఆజ్ఞప్రకటించి ఈ క్రిందివిధముగా ధరలను నిర్ణయించినారు

తెల్లజొన్నలుమొదటి కందూగికి తూకం ౧౨సేర్లు
,, రెండవ ౧౧ వరకు-
,, మూడవ ౧౨ ,
ఇవిటోకువ్యాపారంధరలు- చిల్లర అయినట్లైతే పావుసేరుతక్కువ-

• •

రాష్ట్రములో ఈనెలలో ఎక్కడకూడా ప్లేగులేదని ప్రభుత్వంవారు తెలుపుచున్నారు

•••

హైదరాబాదునగరానికి బియ్యము మున్నగుధాన్యాలు బెజవాడప్రాంతాలనుండి తెచ్చుటకు రైల్వేవ్యాగన్ల వసతిలేకపోయినందున ధాన్యముధరలుపెరిగిపోయెను ఈవిషయమునుగూర్చి రైల్వేఅధికార్లతో చెప్పుటకు సాహుకార్లసంఘమువారు అమ్మీరివాసుదేవ నేరీవాల మున్నగువారు కర్నల్ స్లాటరు గారితో ౧౯జూన్ నాడు కలిసికొని-చెప్పిరి-ఈవిషయమై శ్రద్ధగావినివ్యాగనవసతిఏర్పాట్లుచేయుదుమని చెప్పిరి- మరియు ఇకముందు ఈవిషయములో ఒకకమిటీయేర్పాటుచేయుదుమనియు అందు వ్యాపారులపక్షాన ఒకసభ్యుని అందుఏర్పాటుచేయుదుమనిచెప్పిరి-దానికి సాహుకారులప్రతినిధులు తమసంపూర్ణామోదమును తెలిపి వెంటనే అమలుచేయగలరని కోరిరి

హైద-ఇ-శైత్రపాయిదావాద్దుకు గారిమంత్రివర్గములో ఒకమంత్రియైన సర్ ఏ-రామస్వామి మొదలియారు గారు ౩ జూలై నాడు హైదరాబాదుకు రానున్నారు- వ్యాపారవిషయములను గూర్చి ఆలోచించుట కిచ్చటికొచ్చు చున్న వ్యాపారసభ్యులతో కలియనున్నారు-

సికింద్రాబాదునుండి, ఒకవ్యాపారి ౪౦౦ రూ లతోపాటుగాబంగారంపెట్టెలోపెట్టుకొనిప్రయాణముచేసెను-వాడికద్దఒకఅంధుడు అందుఎక్కి-సాహుకారితో తియ్యగామాట్లాడుచుండెను-సాహుకారు వాని మాటలకుఆనందించి కూర్చుండెను-తేదేవరకు గుల్బర్గా స్టేషనువచ్చెను-కానితనబంగారుపెట్టె పెట్టెయున్నా ఆ ప్రయాణికుడున్నూ ఎప్పుడో మాయమైయుండిరి-

••• •••

సెలబొగ్గుకంట్రోలునెలవులేకుండా ఒక్కొక్కరికినెలకు ౫టన్నులోపల ఉమ్మవచ్చునని హైదరాబాదు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు-

శ్రమజీవివర్గ బాధ్యులైన ఫతేఉల్లాఖాను గారీక్రిందివిధముగా తెలుపుచున్నారు-

"అమెరికానుండివచ్చిన పరిశ్రమలనిపుణులు హిందూస్థానీశ్రమజీవుల నిపుణత్వమును పనితనమును మెచ్చుకొనిరి-అందువలన బ్రిటిషిండియాప్రభుత్వమువారు వారిస్థితిగతులను బాగుచేయుటకు యత్నించుచున్నారు-యుద్ధంపనులకై వీరితో బాగాపనితీసుకొనుటకుగాను అప్పుడే శ్రమజీవులకుసలహాదారునిగా నిం-శర్ అనే బొంబాయి సోషలిస్టునాయకుని ఏర్పాటుచేసినారు-మరియు వివిధరాష్ట్రాలనుండి శ్రమజీవుల ప్రతినిధివర్గముకల ఒకబోర్డునుఏర్పాటుచేయుచున్నారు- కాని హైదరాబాదుప్రభుత్వమువారుమాత్రము శ్రమజీవులవిషయంలో శ్రద్ధవహించలేదు- ఉస్మాన్ షాహీమిల్లుతగాదాను తీర్చకపోయిరి- పైగా శ్రమజీవులనుకష్టపెట్టిరి చార్మినారుసిగరేటుకంపెనీలో శ్రమజీవులుకోరినసౌకర్యాలకు జవాబేలేదు-హైదరాబాదు ప్రభుత్వపక్షాన శ్రమజీవులసభలలో బ్రిటిషిండియాప్రభుత్వమేర్పాటుచేసినవాటిలో ప్రభుత్వప్రతినిధులు పాల్గొనుచువచ్చినారు-యుద్ధంకొరకైనా మన ప్రభుత్వం కార్మికవర్గంవారికి మంచిసౌకర్యాలుకలిగించుదురు గాక!

ఈక్రిందిదిగుమతులపై కరోడిగిరిసుంకమును వసూలుచేయుటలేదని ప్రభుత్వంవారు ప్రకటించుచున్నారు-

(౧)తినుటకుయోగ్యముకానితప్ప-(౨)కొమ్ములు (౩)లోహినూరుగ్లాసుఫ్యాక్టరీకికావలసినరిసాయనపదార్థాలు (౪)మార్కెటుకమిటీచేరవచ్చుకొలతబాకా] యుద్ధముకొరకు తెప్పించేముడివస్తువులు-[౬]పాయిగామాలకుకావలసిన్దారం (౭)గుంటీలకుకావలసిన తుక్కు--[౮]ఆలేరుబ్రష్షులకుకావలసిన సామానులు (౯) హైదరాబాదుఫార్మసూటికల్ వర్క్సు కంపెనీకి కావలసినవస్తువులు-కార్కులు, సీసాలు, క్యాప్సూల్, మొఖవ్వాలు,డబ్బాలు, (౧౦)వస్త్ర-

—

రష్యాపారపూటిస్టులకు మరణదండన

పోయినసంవత్సరము మా-గరీబోదిగిన రష్యాపారపూటిస్టులకుసైనికాధికారులు కొందరికిమరణదండనలను, కొందరికిదీర్ఘకాలశిక్షలను విధించినారు-

—

ప్రకటన మహక్మ నిజామత్ ఆబ్కారి సర్కార్ ఆలి

మూడవ సేమాహీ సన్ ౧౩౫౧ ఫస్లి జాగీరాతు కల్లు ఆమదని చెక్కులు ఈ మహక్మాలో క్రిందితారీఖులందు ఇవ్వబడును

మొదటిపూర్వమునుండిఆషహాశేవర్ సన్ ౧౩౫౧ఫ
రెండవ ,, ౧౬ ,, ,, ,,
మూడవ ,, ౧౬ మెహర్ ,, ,,
నాల్గవ ,, ౧౫ఆబాన్ ,, ,,

అందరు జాగీరుదారుగార్లు మరియు మక్తేదారుగార్లు పైనిర్ణయించిన తారీఖులలో చెక్కులుతీసుకు నేప్రయత్నము చేయవలసినది.

మదద్గార్ నాజిం ఆబ్కారి ౧

ప్రకటన

ఇందుమూలముగా అందరకు తెలియచేయుట ఏమనగా సికింద్రాబాదు స్టేషన్ రోడ్డునందలి నెం ౩౬౬-౭ కలముస్త్రీలవారిఅక్కే నారాయణగుడిపక్కనగనంజిలామడిగలుపుష్పావతీ తేలుకుంటజగ్గయ్యవల్లకిష్టయ్యవద్దనుండి కేముకొనుటకు ఏర్పాటుచేసుకొని రు-౫ ౦/౨ బయానాకూడయిచ్చియున్నాము- ఈమడిగలు యింతవరకు శికింద్రాబాదు వ్యాపారులకు రాసుకొంటిసూనుమయ్యవద్ద గిర్వియున్నవి-ఈగిర్వి రిజిష్టరీకాగితములో విడిపించబడును-ఇదిగాకయింకాఎవరికైన యీ మడిగలపై ఏవిధమైనహక్కులున్నను ఈప్రకటనతేదినుండి౭దినములలోగా తమ వసీఖాయుక్తముయ్యాక్రిందివారిద్దకవచ్చివిచారించి తక్పియాచేసుకొనవలయును-తేదినో మద్దతునాటినతరువాత ఎవరిహక్కులుచెల్లనేరవు-

ఇట్లు
నర్సింగ్ దాస్ ఘూలిచంద్
సూరజ్మల్ ఫూల్ చంద్
క్లాత్ మర్చెంటు పత్తర్ ఘట్టి హైదరాబాద్-

హైద్రాబాదుబజారుధరలు

—

౧౯-౬-౧౩౫౧ఫ.

పల్లా ౧కి ౧౨౦ సేర్లకూకముధరలిస్టు వాటికి

బియ్యము	పల్లా ౧కి ధర
	రూ అ పై
కిచిడిసాంబర్లు	౨౭ నుండి ౨౭౻ వరకు
కంబర్లు	౨౩- ౨౩౻
ఢిల్లీబోగాలు	౨౬, ౨౬ ౪ ౦
రాంసాగర్లు	౨౪-౨౫
నాగరాం	౨౩ పావలి ౨౭
,,	౨౫౦ ౨౬౦
అర్కాటి	౨౬ ౨౬౻
,,	౨౫౦ ౨౬ పావలి
కొబామణి	౨౩౻ ౨౪
ఉదుములు	౨౧ ౦ ౦, ౨౧౻
జేకావరి	౨౦, ౨౧౻వరకు
గోధుమలు	౨౬౻-
శర్బతి	౨౬ ౧౨ ౦ అన్నిరకము
బన్సి	౨౫-౨౬ వరకు
అమ్మకీ	౨౬౻౦
పోటియా	౨౪-౨౫
ఎర్రగోధుమలు	౨౨ ౨౩
తెల్లజొన్నలు	౧౧నుండి ౧౧౻వరకు
పచ్చజొన్నలు	౧౧౦
శెనగలు	౨౫౹౬ వరకు
పెంసలు దొడ్డవి	౨౩ ౨౪
మినుములు	౧౩ ౦ ౦
ఆంకలు	౨౧ ౪ ౦
సజ్జలు	౧౩ ౮ ౦
పప్పులు	
శెనగ పప్పు	౩౦
కంది ,,	౩౦
పెసరపప్పు,	౨౯
ఉద్ది ,	౨౦ ౦ ౦, ౨౧
మినుప ,	౯౩ ౦ ౦ ౯౩౻
పెసర ,	౨౫ ౦ ౦
బెల్లము	౨౨ ౨౯ వరక
కప్పు	౯౩
[illegible]	౯౦ ౮౻౦ ౮
ఎరుగు మంచిది	౫౬ నుండి ౪౦ వరకు కొత్తది
దక్కన మణుము [౪౦ సేర్లు]	
జావా ,, ,,	౧౪ ౦ ౦
బొంబాయి ,, ,,	౧౬ ౦ ౦
మద్రాసు ,, ,,	౧౩ ౧౫ ౦
నిజామాబాదు ,, ,	౧౩ ౧౨ ౦
ఎర్రవక్కల , పల్లా	౨౨౻ ౨౫,
కర్రవక్కల ,, ౪౦ సే	౧౯ ౦ ౦
ఎల్లిగడ్డ మణుము ౧౨ సే	౪ - ౩౻
అల్లం ,, ,,	౫౻ ౫౻, ౬
మణుము ౧౨ సే	
కొబ్బెరనూనె ,,	౫ ౮ ౦
కుసుమనూనె ,,	౪ ౮ ౦
నువ్వులనూనె ,,	౪ ౻ ౦
వేరుశెనగనూనె ,,	౪ ౬ ౦
కిరోసిన్ (గ్యాస్) డబ్బా ౧కి	౬-౧౨-౦
నెయ్యి మణుము ౪౦ సేర్లు	
బిదరు నెయ్యి ,,	౬౫ ౦ ౦
తెలంగాణా ,,	౫౦ ౦ ౦
వనస్పతి డబ్బా ౧కి	౧౧ ౬ ౦
ఆముదాలు బస్తా ౯,	౧౧ ౦ ౦
వేరుశెనగ ,,	౮ ౪ ౦
పప్పు ,,	౧౨ ౦ ౦
బంగారు తులం ౧కి	౫౯౦ ౫౯౹౦
వెండి ౧౦౦ తు	౯౮౬ ౯౦౻
,, తు ౧కి	౦ ౧౪ ౦
పసరు ౧కి వాలి రూ-	౪౫ ౦
మాంసం	
వాలికి కల్డార్లు	౧౬ ౮
కల్డారుకు వాలీలు	౧౬ ౩ ౦

తక్కినవస్తువుల ధరలు ఇదివరలో వలెనే ముందు ప్రకటించినట్లే యున్నవి. మారలేదు

బొంబాయి ధరలు

(ఫిబ్రవరి ౧౬ వ తేదిన)

	రూ అ పై
(మే ౧౫ వ తేదీన)	
వెండి (తయారు) తులాలు౧౦౦కి	౮౫-౩-౦
,, (ఫ్యూచర్) తు ౧౦౦కి	౮౩-౨-౦
బంగారు (తయారు) తులం ౧కి	౪౯-౬-౦
,, (నవంబరు వా॥) ,, ,	౪౮-౧-౦

గమనిక—

ధరలు వీలైనంతవరకు సరియైనవిగా తెలుపుచుందుము- అయినను ఏమైన పొరపాట్లుండిన దానికి పత్రికవారు బాధ్యులుకారు

—

మధ్యధరా సముద్రంలో
అమెరికా నౌకలచర్యలు

అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రమువారివిమానాలు ఇటీవలమధ్యధరాసముద్రంలో రెండుఇటాలియను నౌకలపైదెబ్బలనుతీసినవి- ఇ-దుకన్లతక్కువ ఇటాలియనునౌకలు బ్రిటిషు నౌకాదళముతోలికిపోకుండకెళ్లినవి.

అమెరికాలో యుద్ధసన్నాహ్నత్తి

అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రములో ఇప్పుడుయుద్ధసన్నాహ్నత్తి బ్రిటనులోకంటె ఎక్కువగా నున్నదనియు జర్మనీజపానులలోకంటెకూడా ఎక్కువగానున్నదనియు ఉత్పత్తికార్యప్రధానాధికారియగు నెల్సన్ గారు జూన్ ౧౬ వ తేదిన తెల్పినారు-

ఈరాజపురాపనసభలో ప్రజాప్రతినిధి సభయొక్క-నౌకాసమితివారు జూన్ ౧౬ వ తేదిన ౫౫౫కోట్లడాలరుఖర్చుచేసి ఇప్పుడున్ననౌకాదళమునురెండింతలుచేయుటకు అంగీకరించినారు-మొత్తముమీదఅన్నిరకాలకు ౯౪౦౦౦అందునట- విశేషముగావిమానవాహకనౌకలనిర్మాణమునకుఏర్పాటుచేయబడినది-

౧౯౩౬నుండిఇంతవరకు ౧౨౦౯౨౪౫టన్నుల పరిమాణముగల యుద్ధనౌకలునిర్మితమైనవట ఇప్పుడు౨౬౪౬౬౦౬టన్నులనౌకలునిర్మించబడుచున్నవట- ఇప్పుడుమరి ౫౦౦౦౦౦టన్నులవిమానవాహకనౌకలు, ౫౦౦౦౦౦టన్నులక్రూయిజర్లు ౯౦౦౦౦టన్నులడిస్ట్రాయరులు, ౪౦౦ టార్పిడోపడవలు, ౨౦౦ గస్తునౌకలు నిర్మించబడగలవు

అమెరికాఇప్పుడు ఈఉత్పత్తికార్యాలన్నిటికిగల్ల వారమునకు ౧౦౦కోట్లడాలర్లఖర్చు అగుచున్నదట- అనగా రోజుకు ౨౩-కోట్లరూపాయల ఖర్చు-

రాజాబహద్దరు జీవితచరిత్ర

రాజాబహద్దరు వేంకటరామారెడ్డి జీవితచరిత్ర సురవరము ప్రతాపరెడ్డిగారు రచించినారు. అది పెద్దగ్రంథము. అందు ౧౦ పటాలవరకున్నవి. అందు చాలా వినోదకరమగు అంశాలున్నవి. మరియు ౬౦ ఏండ్లనుండియు హైదరాబాదులోని సాంఘిక దేశకాలపరిస్థితులు కూడా వర్ణింపబడినవి ఒకవిధముగా హైదరాబాదు రాజ్య చరిత్రలోని ముఖ్యాంశము లిందున్నవి. ఇట్టి చరిత్ర ఇంతవరకు తెనుగు సాహిత్యములోనే లేదనవచ్చును. దీనిక్రయం ౬ అణాలుమాత్రమే. (మేలుప్రతి ౧౨ అణాలు) అభిలాషులు ప్రిన్సిపాల్ బాలికలఉన్నత పాఠశాల, నారాయణగూడ హైదరాబాదుదక్కన్ అను విలాసానికి వ్రాసి తెప్పించుకొనగలరు.

భారతదేశానికిపుడు స్వాతంత్ర్యము అవసరము

లేనిచో శత్రువులతో పోరాడజాలరు

పండిత జవహర్లాలుగారి ప్రబోధము

బొంబాయిలో జూన్ ౧౮ తేదినాడు సాయంకాలము పారెలులో బహిరంగ సభ జరిగింది ఆసభలో ఉపన్యసించుచు జవహరలాలుగారిట్లు చెప్పిరి

"౧౯౪౧ డిశంబర్ నెలతర్వాత భారతదేశములోను విదేశాలలోనుగూడ చాలాముఖ్యము లైన కార్యాలు జరిగినవి చైనానుండి వియంగు శేక్ దంపతులును బ్రిటనునుంచి సర్ స్టాఫర్డు క్రిప్సుగారును భారతదేశానికివచ్చి వెళ్ళిరి. జపానువారికి జయముకలిగినది-వారిసేనలు ఇండియా సరిహద్దులవరకు రాగలిగినవి.

గతనెలలో వర్ధాలో భారతకాంగ్రెసు కార్యసమితిసమావేశము జరుగును- గాంధిమహాత్ముని క్రొత్తఉద్యమమునుగురించి కార్యసమితివారు ప్రజలకర్తవ్యమునునిర్ణయించి దానినిప్రకటింతురు-మహాత్ముని క్రొత్తఉద్యమమునుగురించి కార్యసమితివారు ప్రజల కర్తవ్యమునునిర్ణయించి దానినిప్రకటింతురు-మహాత్ముని క్రొత్తఉద్యమమునుగురించి నేనును మౌలానాఆజాదుగారును గాంధిమహాత్మునితోకలిసి యీమధ్య సేవాగ్రామములో చర్చించియుంటిమి దీనినిగురించి కార్యసమితివారెట్లు నిర్ణయింతురో నేనిప్పుడు చెప్పలేను-కానివారెట్లు నిర్ణయించినసరే దేశీయులందరును దానినిసరకేస్తున్నగట్టినమ్మకము నాకుకలదు" అని నెహ్రూగారన్నారు"

జపానువారు దండయాత్రానిమిత్తమైనభయమునుగురించికూడ మేము చర్చించియుంటిమి కాని అసలుసమస్య బ్రిటనుయిండియాలకు సంబంధించినది-మనము మొదట మనపై అధికారము కలిగియున్న విదేశీయాధికారమును తొలగించవలెను- జర్మనీజపానులలో నియంత్రణధీనమైన రాజ్యవ్యవస్థను మేమెల్లప్పుడును ఖండించుచునేయుంటిమి- కానిఆకారణముచే మేము సామ్రాజ్యము కొరకైనట్టి బ్రిటనుయొక్క యుద్ధమునకు సహాయము చేయము'

ఈమాటలనినపుడు సభలో కొందరు "ఇది ప్రజలయుద్ధము"అను కేకలు వేసిరి-

నెహ్రూగారు ఉద్రేకముతో నిట్లుచెప్పిరి "ఈరీతిగాఊతపదములను పార్టీవాక్యములను చెప్పుచు సభలు మొదలైనవాటిలో బిగ్గరగాకేకలువేసినంతమాత్రమువల్ల దేశములో యిప్పుడేర్పడినకఠినసమస్య లేవియుపరిష్కారముకావు-ఇప్పుడుజరగవలసినవి నిర్ణయాలుగాని కేకలుకావు- ముఖ్యమైన నిర్ణయములు జరగవలెను ఆనిర్ణయాల ప్రకారము దేశీయులందరును పనిచేయవలెను"

మరల చాలామందిచాలాసార్లు "యిప్రజలయుద్ధమే"అని కేకలు వేసిరి-

నెహ్రూగారును మరలఉద్రేకముతో నిట్లనిరి-"మాకుకేకలువేసినంతమాత్రాన యిదిప్రజలయుద్ధముకాజాలదు మీరుఇండియాలో యేదో ఒకపట్టణమునకు గాని, గ్రామమునకుగాని వెళ్ళి యీమీయుద్ధమే నా (అని ప్రజ నడగండి-ఇండియాలోవున్న ౪౦ కోట్లమందిలోనుకొన్నికందలమందికూడ యిప్రజలయుద్ధముగా చేయవలెనని మీరుకోరుచున్నారనినదానికి అర్థమున్నది-దీనిని ప్రజలయుద్ధము చేయుటకు మేమందరముకూడ చాలప్రయత్నము చేసితిమి మీరు కేకలువేసినంత మాత్రాన స్థితిగతులుమారవు ఈరీతిగానన్నబెదరించుటవల్ల నాపాన భూతిని మీరు పొందజాలరు-ఈమైదానములోయిప్పుడు ప్రజలయుద్ధము నజరిపుటకే మీరిక్కడికివచ్చినారా"

నెహ్రూగారిట్లుఅనగానే అల్లరిచేసినవారందరునోళ్ళు మూతపడెను-

నెహ్రూగారు ఉపన్యాసము నిట్లు వ్రాసినారు

"భారతీయులు ఫాసిస్టు నాజీసిద్ధాంతాలకెల్లప్పుడు ప్రతికూలురే-పరదేశాల నాక్రమించగూడదను దేశాలవారిపట్ల భారతీయులెల్లప్పుడు సానుభూతిని వెల్లడించుచునే ఉన్నారు జపానుదేశ నికిండను స్వాతంత్ర్యము కలగలేదు-కనుక స్వాతంత్ర్యము కొఱకై మనదేశీయులందరును గట్టికృషిని చేయుచునేఉండవలెను-ఇదిముఖ్యకమము-దీనినివిరమించుట కింతమాత్రము వీలులేదు

ఈయుద్ధములో జపానువారికిని జర్మనీ వారికిని జయముకలుగగూడదు- ఇండియాలో జపానువారిప్రభుత్వము ఏర్పడగూడదు-ఆసియాఖండములో జపానువారికి ఆధిక్యతకలగగూడదు-

అహింసావిధానముతో నేగాక ఖడ్గమునుధరించిగూడ నేను జపానువారితోపోరాడుదును-మనదేశీయులు ఆయుధాలనుధరించి జపానువారితో పోరాడవలెననిన మనదేశానికిస్వాతంత్ర్యము లభించవలెను-ఇప్పుడైననుసరే మనదేశానికి స్వాతంత్ర్యం లభించినయెడల మనదేశీయులు జపానువారితోమిక్కిలితీవ్రముగా పోరాడగలరు-మనదేశానికిస్వాతంత్ర్యములేకపోయిన మనదేశీయులు అంతతీవ్రముగా జపానువారితో పోరాడజాలరు-

"ఇండియాదేశము విస్తీర్ణములోమిక్కిలి గొప్పది-కనుకజపానువారు సులభముగా మనదేశాన్ని వశపరచుకోజాలరు- అటువంటిపరిస్థితులలో అన్ని రాష్ట్రాలలోను ప్రజలందరును యేకకాలములో మిక్కిలితీవ్రముగా జపానువారిని నిరోధించిన యెడల జపానువారు ఇండియాను వశపరచుకొనజాలరు చీనావారందరును ఇట్లుచేయుచుండుటవల్లనే అయిదేండ్లనుంచి జపానువారు చీనాలో యుద్ధముచేయుచుండినను చీనానువశపరచుకొనుటకు వారికిచేతకాలేదు-

"మనదేశములో విదేశీయులకుఅధికారమును లేకుండచేయుటఒక్కటే మనదేశీయులకిప్పుడు ముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నది- నేను౨౫యేండ్లనుంచి ఇండియా రాజకీయరంగములో పనిచేయుచున్నాను-స్వాతంత్ర్యదీక్షపట్లలోయిప్పుడు కలిగినంతమోహము యిదివరకెన్నడునుగూడా కలుగలేదు-

కొద్దికాలం క్రిందటనే ఇంగ్లాండు రష్యాలు క్రొత్తఒడంబడికనుచేసికొనినవి- వారలుఒడంబడికలతో బలవంతులగుటకు అన్నివిధముల హక్కున్నది-కాని ఈసమయమునజరిగిన ఆలోచనలలో భారతదేశముమాటగాని ఆసియామాటగాని ఎక్కడవచ్చెనోఏమో ఎవరికితెలియదు-ఇవియూరప్ఉపఖండముల కాలమునకేనా? మనము కేవలము వారలతీరికకాలములో ఆలోచనకు వస్తువులముమాత్రమేనా?

"నేడు భారతదేశము యుద్ధకథలో చేరినది-యుద్ధమునకుసంబంధించిన సైనిక తంత్రములలో దానికిచాలముఖ్యమైన స్థానమున్నది- భారతదేశముయొక్కరక్షణమార్గమును బ్రిటనుబలపరచినది-అమెరికాఇక్కడికి విమానాలనుపంపించినది-అవిభారతదేశమునురక్షించుచుండుట ఈదేశముపై ప్రేమచేగాక ఇదియుద్ధములో విజయమునకొక ముఖ్యకేంద్రస్థానమగుటచేతనే- భారతదేశము చేయిజారిపోయినచో చైనావారి ప్రతిఘటన సమాప్తమగును-రష్యాగారిస్థితియు చెడును- అవి యీయంతయూ జపానువారివశమై వారిఅధికారముక్రిందికివచ్చుచో అప్పుడేర్పడుస్థితి దుష్పరిణామముగానుండును"

యుద్ధములో భారతీయసేనలత్యాగములు

Talking Points

సర్ పాట్రిక్ కాడెల్ గారు ఆఫ్రికాలోను పాస్తకాలలోను భారతీయసేనలుచేసినత్యాగములను ప్రశంసించుచునొక వ్యాసమువ్రాసినారు- అందలికొన్ని విశేషములనిట పేర్కొనెదము-

కెరెన్లో రాజపుత్రసైనికదళమొకటి శత్రుసేనలసంఖ్యఎక్కువగానుండుటచే వాటినిప్రతిఘటించిజయించియుండిన ప్రదేశమునంతయు వశములోనుంచుకొనలేకపోయినను సహాయము తనకువచ్చునంతవరకు మొండిగా ఒకశిఖరప్రదేశమునుమాత్రము విడువక పట్టుకొనియుండిరి- తర్వాత సహాయసేనవచ్చి ౪౮గంటలు యుద్ధమైనతర్వాత ఆప్రదేశమంతయుతిరిగి వశమయ్యెను-

ఒకరాజపుత్రాధికారిచేతిపై గాయము తగిలినను తనదళమునుగడిపించుచుపోయెను- మరలకాలిపై దెబ్బతగిలెను- అంతట అతడొకచెట్టుకాను కొని కూర్చుండి ఆజ్ఞలనిచ్చుచు శత్రువుపై చేతిబాంబులను ప్రయోగించుచుండెను-

మరొకరాజపుత్రాధికారిచేతి బాంబునుండి వర్షమువలె తుపాకిగుండ్లు వచ్చుచుండెను ఎత్తుగనుక తిప్పచైనెక్కి మరలపాములను ప్రయోగించుచు శత్రువులతో పోరాడుచునే మరణించెను-

ఈరాజపుత్రదళమే కెరన్ వద్ద జేబెల్ గారి సాయకత్వమున తమకంటె మూడింతలెక్కువ యిటలీయనుసేనను నిలిపి పోరాడెను-

హాంగుకాంగును పరిరక్షించుటకులేక జపానువారు భూచరసేనతోనేగాక నౌకాదళముతోను విమానదళముతోను హాంగుకాంగుపై దెబ్బతీయుచున్నను దానిరక్షించవీలుగానను అనేకపర్యాయములు రాజపుత్రదళములు తుదకసిరియున్ననును శత్రువుకులోంగవలెను ఆజ్ఞచేయబడునవరకు చాలత్యాగబుద్ధితో పోరాడినవి.

అఖిలభారతచరఖాసంఘము

వర్ధాలో జూను ౨౧వ తేదిన సమావేశముకాగలదు-అప్పుడు మహాత్ముడుసమావేశమునకుపోయినవ క్రొత్తసూచనలనువివరించగలరు,

భారతదేశమిచ్చేసహాయానికి మితి లేదు

కాని దేశానికి స్వాతంత్ర్యముండవలెను

"మిత్రులకు స్వతంత్రమైన భారతదేశము ఇచ్చు సహాయమునకు పరిమితి యుండనేరదు. జపానుదురాక్రమణనుండి చైనానురక్షించుటకు సంయుక్తరాష్ట్రములకు ఇండియానుకుపయోగించుకొనుటకు యభ్యంతరము లేదని నేను నమ్ముచున్నాను" అని గాంధిమహాత్ముడు ఇండియాలో బ్రిటిషు ఆధిపత్యము తొలగిపోవలెనని కోరుటకు తన అభ్యంతరము లేదని తెలిపినవిషయమును విపులపరచుచు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధితో జూను ౧౭వ తేదిన చెప్పినారు. మహాత్ముడింకను ఇట్లు చెప్పినారు "పరస్పరవిశ్వాసము కొరవడియున్నందున ... నా కోరిక ... బ్రిటిషువారు గ్రహించగోరుచున్నాను"

బ్రిటిషువారు ఈయుద్ధమునందు భారతదేశమునుండి వెళ్ళిపోవలెనని సర్ స్టాఫర్డు క్రిప్సుగారు చెప్పిన దానినిగురించి గాంధిమహాత్ముడు "యునైటెడ్ ప్రెస్" ప్రతినిధికిట్లు చెప్పినాడు.

"నాకుతట్టినమార్గముచే అన్నికష్టములనుండి దాటవచ్చును. దానిచే హింసాహింసలచర్య ఆగిపోవును. వెంటనే భారతదేశము ... సహాయమును మిత్రమండలివారిపక్షమునకు ఒసగుటకు స్వతంత్రమగును. అందునుముఖ్యముగా ఇప్పుడు ... సహాయము చేయుటకు స్వతంత్రమగును.

"బ్రిటిషుఅధికారము తీసివేయుటవలన స్వాతంత్ర్యమువచ్చును. అదియైనా స్వాతంత్ర్యమును మిత్రమండలిపక్షమును దుర్భేద్యమైన ప్రాకారముపై నుంచును.

"బ్రిటనుకు చేసినవిజ్ఞప్తి నివేదనముతో చెడు లేదు. నేను చేయుగలయుత్తమమైన మిత్రసహాయమదియే. నేను దానిని శుద్ధమైన అహింసాబుద్ధితో చేసినాను. అది అహింసాబద్ధమైనపని. కాని ఇది నాసొంతవిషయము.

నాసూచనను గురించి ఆలోచించునపుడు అది ప్రధానముగ అహింసాబద్ధమైన సూచనను మాటవరుసలో నుంచుకోవుట ముఖ్యము. బ్రిటిషుఅధికారముతో ... భారతదేశానికిపుడున్నట్టిగాని లేకముందు స్వీకరించవలసిన ... అహింసలక్షణమగును."

భారతదేశంలో పత్రికల ఐకమత్యము నకు నెహ్రూగారి ప్రశంస

నెహ్రూగారు ఈక్రిందిప్రకటన చేసినారు "నేషనల్ హెరాల్డుఅను పత్రికయొక్క ధరావత్తునిధికివచ్చినసహాయంనంతృప్తికరముగానున్నది. కాని అన్నిటికంటె ఎక్కువ సంతృప్తికరమైనది తోడిపత్రికలవారలు సద్భావముతో చేసినసహాయము. కొన్ని పత్రికలవారలు ప్రత్యేకనిధులనేర్పాటుచేసిరి. వాటిలోకొన్నిటిని ఒకపత్రికయైనను హెరాల్డురాజకీయాలకు పూర్తిగావ్యతిరేకమైనను పత్రికలపై ... భారతదేశంలోపత్రికల ఐకమత్యానికి ఇదినిదర్శనమని"

బాహుండా సంస్థానాధీశుని తొలగింపు

క్రొత్తఢిల్లీ, జూను౧౮

కొన్నివిషయములగూర్చి విచారణ జరిగినపిదప బాహుండా సంస్థానాధీశుని ... తొలగించుటకు ... సంస్థానాధీశుడు సంస్థానమునుండి ... నిర్ణయించినారు.

[ఆంధ్రపత్రిక]

ఆయుర్వేద ధర్మవైద్యశాల సికింద్రాబాదు

సికింద్రాబాదు జనరల్ బజారులోని ... ధర్మవైద్యశాలయందు మేనెలనెలలో ... రోగులసంఖ్య ... మంది రోగులకు చికిత్స ... రోగులు ...

జిల్లాబోర్డులపై ప్రభుత్వపు దాడి

శ్రీ కళా వెంకటావుగారి అధిక్షేపణ

బెజవాడ జూను౧౨

ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసు కార్యదర్శి శ్రీ కళా వెంకటావు యం. యల్. ఏ. గారిట్లు ప్రకటించినారు.

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము అధికారములోనుండి తప్పుకొనినప్పటినుండి ఆంధ్రదేశములోని పదిజిల్లాబోర్డులలో మూడింటిని ప్రభుత్వమిప్పటికి రద్దుచేసినది. ప్రభుత్వమిటీవల గుంటూరుజిల్లాబోర్డుపై చర్యతీసికొనినది. ఈజిల్లాబోర్డును ప్రభుత్వము రద్దుచేయుటకు ... అనంతపురంజిల్లాబోర్డు ... కారణమున ప్రభుత్వము దానిని రద్దుచేసెను. ... ప్రభుత్వమువారే విడుదలచేసిన ... జిల్లాబోర్డును రద్దుచేసిన ... ఇదేరీతిగా ఇపుడు గుంటూరుజిల్లాబోర్డుకూడా ... రద్దుచేయబడినది. ... ప్రభుత్వమువారు గుంటూరుజిల్లాబోర్డును రద్దుచేయుటకు ... నోటీసునుబోర్డువారికి జారీచేసిరి. ... ప్రజా స్వామ్యమునకు ... కావు.

పెనుకొండలో బాబయ్యఉపవాసం

హిందూ మహమ్మదీయులకు రాజీ కుదురుట

రాజీషరతులు

(1) హిందువులయొక్కగాని, మహమ్మదీయులయొక్కగాని, దేవతలఉత్సవములు, పెళ్లిన ప్పుడుయితరుత్సవములవెంట, వాద్యసహితముగా హిందూమహమ్మదీయులుపోవుచూ, ఉత్సవము ... ఆక్షేపణలుండకూడదు.

(2) హిందూదేవాలయములలోను మహమ్మదీయులమసీదులలోను, మహమ్మదీయులనుండిగాని, హిందువులనుండిగాని, యేవిధమైన అవమానకార్యములు, అక్రమములు జరుగకుండునట్లుగా, హిందూ, మహమ్మదీయమతములలోనుండు, చిల్లరజనులను, అణచివేసి వారిని తగుబందోబస్తులోయుంచవలెను.

(3) గడచినసంవత్సరమువలెకాక, యీసంవత్సరము ... తరువాతి కేసులుండకూడదు.

(ఆంధ్రపత్రిక)

కలకత్తాలో విద్యాసంస్థలు

సెలవుల తరువాత తెరువబడవు

కలకత్తాలోను అక్కడికి సమీపమునఉండే ... కాలేజీలు, ప్రభుత్వపాఠశాలలు సెలవుల అనంతరము తిరిగి ఉత్తరవుచేసేవరకు తెరువబడవని ... తేదిన వెలువడిన బెంగాలు ప్రభుత్వప్రకటనవలన తెలియుచున్నది.

అవసరమైనట్టి ప్రజలు అపాయ ప్రాంతాలను వదిలిపోవునట్లు ప్రోత్సహించుటకు ... విద్యార్థులకు ... ప్రభుత్వమయినట్లు ...

చందా వివరాలు
సం॥రము చందా 6 హాలీ రూపాయిలు
ఆరునెలలకు ,, 3-10-0 ,,
బ్రిటిషిండియాలో సం॥ చందా ఉకల్దారు
విడిపత్రిక 0-1-3
పాతపత్రిక వెల ప్రత్యేకము

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

The only popular paper that reaches the masses in the Dominions

Best Medium For Advertisement

Volu 17 — No 15 | *Published on every Monday and Thursday — Hyderabad Dn.* | 25—6—1942

ముస్లింలీగుకు పోటీసంస్థ

ఫజ్లుల్ హక్ గారు స్థాపించ యత్నించుట

ముస్లింలీగు భారతీయ మహమ్మదీయులకు నాయకత్వమువహింపనర్హమైనది గాదని చెప్పుచు బెంగాలు ప్రధాని ఏ-కే-ఫజులుల్ హక్ గారు 'ప్రోగ్రెసివ్ ఆల్ ఇండియా ముస్లింలీగు' అనుసంస్థను ఇప్పుడున్న ముస్లింలీగుకు పోటీగా ఏర్పరచుచున్నటుల తెలిపినారు-ఇందుకై ప్రథమమున కలకత్తాలో ఒక ఉపశాఖ యేర్పరుపబడినదని నారు.

భారతదేశముయొక్క రాజకీయాభివృద్ధికిహిందూమహమ్మదీయుల ఐక్యత అత్యావశ్యకము. ప్రస్తుతమున్న ముస్లింలీగు అవలంబించెడి విధానము ఇస్లాము మతవిరుద్ధము దేశభక్తి విరహితము-లీగువలన ముసల్మానులకు గాని మరియితరులకు గాని ప్రయోజనము లేదు;ముస్లింలీగు ముసల్మానులకుమాత్రమే సేవ చేయునటుల్లు నటించును-కానినిజముగా ముసల్మానులకు కూడ రాజకీయ వినాశనమునకు దారితీయుచున్నది.

ముస్లింలీగు నియంత జిన్నా గారు అతిగర్వ్యిష్టిలవంటి వారు-ఇతరులకు అతడు బాధ్యుడు కాడు-అతని మాటే చట్టముగా చెలామణీ కావలెను.

ఇస్లాము మతమునకు విరుద్ధము

మహమ్మదీయుల ప్రత్యేక క్షేమమును రక్షించుటకు ఒక ప్రత్యేక రాజకీయ సంస్థయుండుటవసరము-ముస్లింలీగుయొక్క రాజకీయ సంస్థయని చెప్పవీలులేదు. ఇస్లామునకు విరుద్ధముగాను, ప్రజాప్రతినిధుల త్రయమునకు విరుద్ధముగాను లీగువారు వ్యవహరించుచున్నారు-లీగులో ఒక్కని మాట చెల్లుబడి యగుచున్నది-ఈ ఒక్కడు నిజముగా నిరంకుశాధికార ప్రభుత్వము నెరపిన పాలకులవంటి చక్రవర్తుల కంటె యెక్కువ నిరంకుశాధికారము గలవాడుగా నున్నాడు-లీగు అధికారవర్గమంతయు భారతదేశమువలన పేరుగల ఒక్క నిరధీనములోనున్న దిలీగులో సభ్యులుగానున్న వారు స్వతంత్రముగా తమ అభిప్రాయములు తెలుపవీలులేదు భారతీయ మహమ్మదీయులలో ప్రాముఖ్యము వహించు ముఖ్య వర్గములవారు లీగులో చేరియుండలేదు-లీగువారు దేశభక్తితో వ్యవహరించుటలేదు, మహమ్మదీయులకు గాని మరెవ్వరికి గాని అది సేవ చేయుటలేదు;మహమ్మదీయులకు సేవచేయుచున్నామని లీగువారంటురు గాని నిజముగా వారు మహమ్మదీయుల రాజకీయవినాశమునకు కారణభూతులగుచున్నారు.

కనుక;అలక్ష్యముగాకముందే ఇస్లాంమత విరుద్ధముగా ప్రవర్తించుచున్న నాయకుల చేతులనుండి మహమ్మదీయులను రక్షింపవలెననిముస్లిములను వేడుచున్నాను: ప్రోగ్రెసివ్ ముస్లింలీగు నేర్పరచుటవలన నేనుపనిచేసెదనని తలచి అందు, ఈ క్రొత్త లీగులో వివిధ రాజకీయాభిప్రాయములు కలవారుండవలెను మహమ్మదీయమతమున కాధారభూతమగు సోదరభావము ఈ సంస్థకు పునాదిగానుండవలెను

లీగులో జిన్నాకున్న అధికారమువలె ఏ చక్రవర్తులకు గూడలేకుండెను-లీగు కళంకరహితులగు నాయకుల క్రింద నుండవలెను-మొదట నిజమైన మహమ్మదీయుడుగానుండినగాని యెవ్వడు ముస్లింలీగు సభ్యుడనిపించుకొనజాలడు-

చాల సంస్థలు లీగులో చేరలేదు

మహమ్మదీయ విజ్ఞానులని ప్రసిద్ధిజెందిన జమైత్-ఉలేమా-ఇ-హింద్ సంస్థవారు ముస్లింలీగులో చేరలేదు-మోమినులు,అహరులు ఖుదైఖద్మతుగారలు, ఖాక్సారులు;సింధులోనున్న గుప్తాంతము మహమ్మదీయులు లీగులో చేరియుండలేదు-లీగు నాయకుల నిరంకుశ నగుత్తరువుల వలన ఖుదైఖద్మతుగారు లీగులో ప్రముఖులగువారు దుండగీండ్రని కొల్పుచున్నారు-అల్లరులు చేయించుచున్నారు-లీగువెప్పుచేతలలోనున్న పత్రికలు వీరి దుర్మార్గములను ప్రోత్సహించుచున్నవి-నిజమును ప్రచురింపనిరాకరించుచు, అబద్ధపువ్రాతలనే ఆపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి-

ఆంధ్రమహాసభ అధ్యక్షులు

(ఒ-వి) వరంగల్-

తొమ్మిదవ ని-రా- ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షులగు రామకోటీశ్వరరావుగారిని గురించి కొన్ని ముచ్చట్లు గోలకొండపత్రికలో వ్రాసినారు- అందుకొన్ని సవరణకు యోగ్యములైనవని తలచి నేను వ్రాయుచున్నాను-

శ్రీ రామకోటీశ్వరరావుగారు మితవాదనాయకులు అనవచ్చును- వారు తీవ్రవాదులు కారు-శాంతస్వభావులు-వారియెడ శ్రీ పొట్లపల్లి వెంకటరామారావుగారు గురువుగా వర్తించినది నిజమే-కాని శాంతస్వభావులైన రామకోటీశ్వరరావుగారుమాత్రము దానిని లెక్కపెట్టలేదు-దానివలన వారి గౌరవము హెచ్చినదే కాని లోపించలేదు-ఈసంవత్సరం ప్రత్యేకంగా వారికి సభలో చిక్కులు ఏర్పడినవనవచ్చును. అట్టి చిక్కులను వారు చాలా ఓర్పుతో పరిష్కరించుకొనుచు వర్తించినారు-మహాసభకు సుబేదారుగారు వచ్చినదినిజమే-కాని వారి చప్రాసీకి రవుగాయు సలామువేసినది నేను సభలో నుండినాను- చూడలేదు-అందు సత్యమున్నదని నేనుతలచను- సూబేదారు గారికిమాత్రము వారు సలాముచేసి వారినిబాగా గౌరవించిరి-ఆపని మరే యధ్యక్షుడైనా చేసియుండేవాడే-అందేమియు తప్పుకూడాలేదు- శ్రీ రావుగారు మాడపాటి హనుమంతరావుగారియెదుట శ్రీ రావినారాయణరెడ్డిగారికి కొన్ని ప్రమాణాలు చేసిరన్నవార్తను నేను విచారించుకొనగా శ్రీ హనుమంతరావుగారి యెదుట ఇవిజరిగినవని తెలియలేదు-వారు పరస్పరంగా కొన్ని ఒడంబడికలు చేసుకొన్నదిమాత్రము నిజమని తెలిసినది- అందు రెడ్డిగారు సూచించిన రామండికొత్త ప్రేడులను శ్రీ రావుగారు తమకార్యకారిణీవర్గములో తీసుకొనుటకంగీకరించినారనిమాత్రము రూఢిగా తెలుసుకొన్నాను-ఇప్పుడు శ్రీరెడ్డిగారు రామండికొత్త ప్రేడ్ల పేర్లను శ్రీరావుగారికి వ్రాసియిచ్చినారట-అందు ఈక్రిందివారున్నారట-రాజబహద్దరు గౌడుగారు (వైద్యవిద్యార్థి) కాప్రేడ్ ఆళందివ్యాప్తి, అడ్మిన్ నరసింహారెడ్డిగారు, రామచంద్రారెడ్డిగారు కొలనుపాక, శ్రీనివాసరావుగారు ఆళేవారు,మరియిద్దరున్నారుకొరట- స్వయముగా రావినారాయణరెడ్డిగారుతమ పేరునుఇచ్చినారు-వారు కార్యదర్శిగానుండుటకై కోరినారనివినుచున్నాను-శ్రీ రామకోటీశ్వరరావుగారు ఈవిషయములో అనుకూలముగా వర్తించుకొనుటకై అంగీకరించినారనియు వినుచున్నాను- ఈసంవత్సరం శ్రీ రావుగారికి చాలాపనియుండగలదు- అధ్యక్షులవారు జిల్లాలుపర్యటనముచేసి ప్రజలలో నుసంస్థలలోను మంచిచైతన్యము కలిగించుటకు సంకల్పించుకొన్నారనియు విన్నాను-ఇదిచాలా గొప్పపని-ఈకార్యములో వారికందరునుతోడ్పడుదురుగాక.

గుల్బర్గాలో శరణబసప్పదేవాలయము విషయములో హిందువులకున్నూ ముసల్మానులకున్నూ వివాదము లేర్పడినవి- దేవాలయముప్రక్కనఉండేభూమి ప్రభుత్వమువారు ఇనాముగా ఇచ్చినభూమట- దేవాలయాధికారులు దేవాలయంచుట్టూ ప్రాకారం కట్టనలచినారు-సమీపంలో మసీదున్నదనియు, కర్బలా మైదానం ఉన్నదనియు అందుచేతహిందువులిట్లు చేయుటకు వీలులేదనియు ముస్లిములు ఆక్షేపించినారు- గుల్బర్గలోనిఇత్తెహాదుల్ ముస్లిమీన్ శాఖకు అధ్యక్షులైన అబ్దుల్ ఖాదిర్ సిద్దిఖీ అనే వారితో స-ధర్మ హిందువులు వెళ్ళిరట-అచ్చటిఇత్తెహాదువారు ఏమి అజ్ఞ అని హైద్రాబాదుప్రధాన ఇత్తెహాదుసంఘానికివ్రాసుకొన్నారు. అందుపై హైద్రాబాదునుండి ఇత్తెహాదు నాయకులు కొందరు అక్కడికి వెళ్లినారు- ముసల్మానులపక్షాన, బహద్దరుయార్జంగుబహద్దరుగారును వీరశైవులపక్షాన మల్లికార్జునప్పగారున్నూ దొడ్డప్పగారున్నూ రాయబారాలుసాగించినారు-అమీరలీఖానును బేదారుగారున్నూ ఇందుపాల్గొన్నారు- తుదకుముసల్మానులు ప్రాకారానికి ఒప్పుకొనకపోయిరి- స్థానిక ముస్లిములపట్టేం పేయెక్కువైంది- హైద్రాబాదు మజ్లిసున్నూ న-బ-యార్జంగుబ-గారును ఉదారదృష్టితో అభిప్రాయమిచ్చినారు-కాని స్థానిక ఇత్తెహాదువారివలన ఇంకేమైనా అంటే మేము ఇత్తెహాదునుండి వెళ్లిపోతామని బెదరించినారట-రాయబారాలింకా జరుగుచునే ఉన్నవి-

దేశాయిగారిమరణం

ప్రభుత్వప్రకటన

ప్ర. ప్రకటనశాఖవారిట్లు తెలుపుచున్నారు- "వరంగల్ జెయిలులో రాజకీయఖైదీ నిర్బంధితులుగా ఉంచబడియుండిన డి-ఎచ్-దేశాయి గారిమరణానికిసంబంధించిన విషయాలిట్లున్నవి.

దేశాయిగారు ౨౦ మేనెల ౨వ నాడు జ్వరం ఎదలనొప్పిఉందన్నారు. వెంటనే జెయిలులో చికిత్సచేసిరి-౨౫ నాడు సివిల్ ఆసుపత్రికి పంపబడినారు-అచ్చట ౨౯ మేవరకుండినారు-బాగైనందునమళ్లీ జెయిలుకుపంపబడినారు-మరునాడు మలబద్ధకంగా ఉందన్నారు- జెయిలు డాక్టరు వారికి మరలజ్వరంవస్తుందని గుర్తించినారు-3౧నాడు మళ్లీవారినిసివిల్ ఆసుపత్రికంపినారు-అక్కడవారికి టైఫాయిడ్ అనుకోగానిచికిత్సచేసినారు-3జూను నాడు సివిల్ సర్జన్ జెయిలు అధ్యక్షునికి అతన్ని ఉస్మానియా ఆస్పత్రిలో ఎక్సురేతీయించి చికిత్సచేయించుటకై తెలిపినాడు- జెయిల్ అధ్యక్షుడు (మొహతెమీం) హైద్రాబాదు ప్రధానకచ్చేరికి వ్రాసినాడు-ఉత్తరంచేరకముందే ౬జూను నాడు గుండె ఆగి దేశాయిగారు అకస్మాత్తుగా చనిపోయినారు-ఎప్పుడు కూడా ఈ జాడ్యం ప్రమాదకరమైందని అనుకోలేదు-అందుచేత అతని బంధువులకు తెలిపేఅవసరం ఉందని అనుకోలేదు- తుదిలో అకస్మాత్తుగా అతనిజాడ్యం విషమించెను- అంతలో వారి బంధువులకు తెలిపే అవకాశం దొరకకపోయింది. వారిబంధువులు రాయచూరుజిల్లాలో ఉన్నారు. దేశాయిగారిని ప్రత్యేక వార్డులో మరియిద్దరి రాజకీయవిచారణ రహితనిర్బంధితులతో పాటుగా ఉంచియుండిరి-రాజకీయ విచారణరహితనిర్బంధితులకిచ్చే సౌకర్యాలిచ్చినారో అవన్నీ అతడుకూడా అనుభవించినాడు, అతడు నిర్బంధములో ఉన్నకాలములో ౧౧౯ పౌనులనుండి ౧౩౫ పౌనుల మనిషిగా వృద్ధిపొందియుండెను-

గుల్బర్గా జిల్లాలో ఇకముందు తూకంతో ధాన్యమమ్మవలెను-కొలతలువాడకూడదు. ఒక పల్లా ౧౨౦ సేర్లుండును, యుద్ధంమూలాన రాష్ట్రములో అధిపరిశస్థితులుమారుతున్నవి-అందుచేరాష్ట్రమంతటను ఒకేవిధముగ తూకం పద్ధతియుండవలెను- ఈయాజ్ఞకు విరుద్ధముగా అచరించువారికి హైద్రాబాదు రక్షణశాసనము ప్రకారం శిక్షయియ్యబడునని తాలూకాదారు ప్రకటించినాడు-

... ...

సిర్గిఆకేశరశ్వే ఇలాకా రైలుగేటు మనిషి ఒంటరిగా కొందరుకోహిలాలు బందిపోటు దొంగతనంచేసిరి. గేటువానిభార్యకైనను, తల్లికైనను ఉండే ౨౦౦రూ॥విలువగల వస్తువులను ఈదొంగలుకత్తి చూపి బెదరించి లాగుకొనిరి- సికింద్రాబాదుకోర్టులో విచారణలో సర్వర్ ఖాన్ అనే వానిపై నేరముస్థిరపడినదని వానికి ౬ఏండ్ల జెయిలుశిక్ష విధించినారు.

... ...

మామిడిపండ్లకు ఖూనీ

అస్లంబిన్ జబ్బార్ అనే అరబ్బు! అమీరలీ అనే వానివద్ద మామిడిపండ్లబేరం చేసినాడు- సర్ఫెఖాసులోని లాలగూడా ప్రాంతములో ఇదిజరిగింది-పండ్లు బాగా లేవని వాదం పెంచుకొన్నారు. అరబ్బుకి కోపం వచ్చింది-వెంటనే తుపాకి ఎక్కుపెట్టి ఢాం అని అమీరలీని కాల్చివేసినాడు- అమీరలీని ఉస్మానియా ఆస్పత్రికి పంపినారు- చస్తూ చస్తూ మరణవాఙ్మూలంఇచ్చినాడు- అరబ్బును విచారించినారు- యావజ్జీవ కారాగారశిక్షను కోర్టువారు విధించినారు-

...

నష్టపరిహారం అభియోగం

గతమాసం కండిపేట చెరువువద్ద సర్కారీ బస్సు డీకొట్టినసంగతి పాఠకులకు జ్ఞాపకముండి ఉంటుంది-ఆమోటారు బోల్తాకొట్టడంలో చాలామందికి గాయములు తగిలినవి- అందు సుప్రసిద్ధులును ధూతపూర్వ ఆంధ్రమహాసభాధ్యక్షులును, 3౦ ఏండ్లఅనుభవంకల అడ్వకేటున్నూ, ౧౦ ఏండ్లు అఖిలరాష్ట్రీయ వకీల్ పక్షాన శాసనసభాసభ్యులుగాను ఎన్నుకొనబడియుండిన శ్రీకొండా వెంకటరంగారెడ్డిగారికి బలమైన దెబ్బలుతగిలెను-వారియొక్క లయిరగ లేదు కాని అంతకంటె యెక్కువ ఆయాసం వారికి కలిగించినారో లేనం తనొప్పి గాఒళ్ళంతయు మొత్తబడి వాచి నరాలు పట్టుతప్పి ౧నెలకు పైగా మంచంపట్టి ఎలెక్ట్రిక్ చికిత్సలు హకీము చికిత్సలు ఎన్నెన్నో పొందినారు-వారింకా కాలులో లేదు కట్టుకట్టుకొని తిరుగుచున్నారు-వారు వేలకొలదిగా తమకు నష్టంఅని రైల్వేకంపెనీపై దావా చేయనున్నారని రూఢిగా తెలియవచ్చినది-అట్లగుచో ఇదొకముఖ్యమైన టార్టుకేసుగా ఈరాష్ట్రములో ఏర్పడునట్టిదిగా నుండును.

... ...

మోతీ,స్వామి,మరికొందరు సికింద్రాబాదులో హోలీనాడుఅల్లరిచేసిరని కోర్టువారువిచారించి తలా౨౦రూ॥జుర్మానా మూడునెలల జెయిలుశిక్షవిధించిరి-మరిఇమువుదికి ౧౦౦రూ॥ జుర్మానా మూడునెలల జెయిలుశిక్షవిధించిరి- మరి ఐమందికి ౧౦౦రూ॥ జుర్మానాశిక్షమాత్రం విధించిరి-

బ్రిటనులో అన్యజాతీయులకు నిర్బంధ సైనికసేవ

బ్రిటనులోఉండే మిత్రరాజ్యాల జాతీయులైనవారలను నిర్బంధముగా సైనికసేవకు తీసికొనుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వానికి- అధికారమొసగు చిత్తుశాసనమొకటి జానుగెడలెలో బ్రిటిషు పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టబడినది- ఈచిత్తుశాసనము బెల్జియం జెకోస్లావాకియా, హాలెండు, గ్రీసు,నార్వే పోలెండు, యుగోస్లావియా జాతీయులను బాధించగలదు- తమతమజాతీయసేనలలో చేరనివారు బ్రిటిషుసేనలలో చేరవలెనన్నట్లు ఈశాసనము చేయబడినది-

ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అష్యూరెన్సుకం. లిమిటెడ్

అత్యుత్తమమగు అభివృద్ధి

౧౯౪౨లో ఏప్రిల్ మాసమునందు జరిగిన ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా యొక్క 4౪వ వార్షిక మహాసభయందు తమవాటాదారులకు వాటాకి 3/ లాభాంశముగను రూ౧3/ ల వంతున బోనసు మొత్తము రూ౧౪/ వంతునయివ్వవలెనని గా అంగీకరించబడెను-నివేదికను అంగీకరించు ప్రతిపాదన గావించుచు కంపెనీ అధ్యక్షులగు శ్రీయుత్-బి-ఘోస్ లాలా గారు. గతసంవత్సరము నందు విపరీత పరిస్థితులున్నను రు- ౧ 3౪,3౨, ౯౩౫ల భీమా మొత్తముగల ౭౯౩౩ పాలసీలు అమ్మబడినవని తెలిపిరి-వ్యవస్థాపనా వ్యయములు ప్రీమియము ఆదాయములు ప్రతిశత ౨౨-౨ ఉనంతు నయుండెను-మరణములవల్ల వైయుములవల్ల ౧౪౬౦౦౦౦లున్ను: పాలసీదారుడు జీవించియుండగనే పాలసీలు పరిపక్వమునొందినందునవల్లవచ్చిన క్లైయములు రు-3౦,౩౫-౦౦౦లను చెల్లింపబడెను కంపెనీ స్థాపింపబడినదాదియింతవరకు మరణమువలనవచ్చిన క్లైయముల పైరు ౨,౯౬,౪౯౦౦౦లును పాలసీలు పరిపక్వమగుటవల్లరు,౮౧,౧౪౦౦౦ లున్ను మొత్తము ౧ రూ-౯-౯,౦౦౦లు చెల్లింపబడెను-జీవితనిధి నిధి ప్రస్తుతము రు- ౫-౨౨-౮౩,౦౦౦ లున్ను రిజర్వు ఫండుతోకలిసి రు- ౫-౫-౨-౨౧-౦౦౦ అయియున్నది: మొత్తముల స్థలం రు-౫.౭౦-౭౬-౦౦ విలువను కలిగియున్నది:శ్రీమూలా వాలాగారు తమఉపన్యాసమును ముగించుచు కులకు నేనెప్పుడలదినవిషయమేమనగా యీకంపెనీయందభిమానముగలవారందరితో మాసివేదికను లెక్కలను పరిశీలన దృష్టితో చూచినచో పరిపూర్ణముగ తృప్తిచేకూరగలదు-ఇదిఅభివృద్ధిదశలోయుండి స్థిరమైన పునాదులుగలిగియుండుటచే నూతనముగా తమజీవితములను భీమాచేయనెంచువారివిచారించు సుస్థిరమైన ఆర్థిక పరిస్థితి, మితవ్యయము; పాలసీదారులకు యిచ్చు సౌకర్యములు-యితర సంస్థలుయిచ్చువాటికంటె ఉత్తమమైనవి కలిగియున్నవనిరూఢిగా చెప్పుచున్నాను-

బ్రిటిషునౌకాదళపు నష్టాలు

రహస్యముగ నుంచుచున్నందు కాక్షేపణ

బ్రిటిషు పార్లమెంటు కామన్సుసభలో జూను ౧౦న తేదీన ప్రశ్నలవేళయందు కొందరు సభ్యులు బ్రిటిషునౌకాదళపు నష్టాలను ప్రకటించకుండ రహస్యముగనుంచుపద్ధతిని మార్చవలెనని కోరిరి-మిస్టర్ ఆల్ గారు ఈమాట చెప్పుచు రూజ్వెల్టుగారును అమెరికనౌకాధికారులును చేసిన ప్రకటనలు జర్మనుపక్షము వారికి తెలిసియుండవాయని అడిగిరి-వింటర్టన్ గారు నౌకలస్థితి చాలవిచారముగనున్నదనిరి-కాని బాగుచేయుటకు వీలుకానిస్థితిలో లేదనిరి-అట్లీ గారు జవాబిచ్చుచు అమెరికాలో ప్రకటనలు చేసినారను కారణముచే బ్రిటిషు ప్రభుత్వము ప్రకటనచేయుటకు తెలుపుచుండే కారణములు చెల్లనివి గాకుండపోవనిరి-కాని నౌకాశాఖ మంత్రియగు ఏ-వి-అలెగ్జాండరుగారినడిగి ఇప్పటి పద్ధతిని మార్పడవిషయము నాలోచించగలరనిరి-

బ్రిటనులో ద్రోహుల విచారణకై ఒకసమితి

బ్రిటనులోశత్రుపక్షానికి సహాయము చేయుచుండే ద్రోహులవిచారణకై ఏర్పడిన "అజ్ఞాతసమితి"కి ఇంతవరకు అధ్యక్షుడుగనుండిన లార్డుస్విన్టన్ గారుపోయి ఇప్పుడు డఫ్ కూపర్ గారు అచోటునియమితులైనారు-౧౧ జూనున ఈసమితి యొక్క పనిపై మొ వన్సెల్ గారు చెప్పకపోయిరి-ఈసమితిలో సభ్యులపేర్లనుగూడా చెప్ప నిరాకరించిరి-ఈవిషయములో ప్రశ్న యేదీ తేకూడదనిరి కూడ నర్సెల్ గారు చెప్పిరి-కాని దేశద్రోహులైనశత్రువులకు అనుకూలముగ పనిచేయుచుండేవారల చర్య ననుసరించి ఈసమితి పనిచేయుననిమాత్రము బయటపెట్టిరి-అందువల్ల "అజ్ఞాతసమితి" యనేపేరు దానికిబాదుకడ్డైనది-

ఆఫ్రికాపడమట జర్మనుయూబోటులు

ఆఫ్రికాకుపడమటసముద్రములో విషీ ప్రభుత్వపుఫ్రాన్సునుండియూబోటులువచ్చి తిరుగుచున్నవట-

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad Dn. Editor S. Prathapa Reddy B. A. B. L